

Parternes fortrolighedsforpligtelse i international voldgift

The parties' confidentiality obligation in international arbitration

af THOMAS MØLBJERG DUEHOLM

I specialet undersøges det, i hvilket omfang parterne til en international voldgiftsaftale er underlagt en fortrolighedsforpligtelse. Undersøgelsen vil være delt op i tre hovedområder og vil ske gennem en komparativ analyse af national og international rets- og voldgiftspraksis, nationale lovregler, institutionelle voldgiftsregler samt litteraturen.

For det første undersøges retsgrundlaget for selve forpligtelsen, herunder om parterne er forpligtet til fortrolighed som et almindeligt udgangspunkt i international voldgift, samt hvor hjemlen til en sådan forpligtelse i øvrigt kan findes. Herefter undersøges det hvilket materiale og hvilke informationer, som parterne kan forvente vil være fortrolighedsbelagte. Det sidste hovedområde er hvilke undtagelser, der må antages at gælde til en fortrolighedsforpligtelse.

Det konkluderes, at der alene i få jurisdiktioner eksisterer et udgangspunkt om fortrolighed. En fortrolighedsforpligtelse kan imidlertid opnås ved aftale, valg af institutionelle voldgiftsregler, som indeholder en sådan forpligtelse eller gennem det rette lovvalg. I relation til udstrækningen af forpligtelsen konkluderes det, at den voldgiftsretlige fortrolighedsforpligtelse er begrænset til informationer og materiale, der knytter sig snævert til voldgiftsprocessen samt selve voldgiftskendelsen. Der gælder en række nødvendige undtagelser til fortrolighedsforpligtelser, eksempelvis ved søgsmål om tilsidesættelse eller tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelsen, hvor videregivelse af informationer er påkrævet ved lov, og hvor der er særlig offentlig interesse i sagens genstand.

Til slut er der gjort nogle bemærkninger om tidsudstrækningen af fortrolighedsforpligtelser, lovvalg samt sanktionsmulighederne ved brud.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning.....	3
1.1. Afgrænsning	3
1.2. Terminologi	4
1.3. Retskilderne	5
2. Retsgrundlaget for fortrolighedsforpligtelser	5
2.1. Følger fortrolighed som et almindeligt udgangspunkt i international voldgift?	6
2.1.1. England - det klare udgangspunkt om fortrolighed.....	6
2.1.2. Frankrig - en udvikling?	9

2.1.3. USA	11
2.1.4. Australien - Esso Australia v. Plowman, skelsættende eller misforstået?	12
2.1.5. Sverige - den anden afvisning af en fortrolighedsforpligtelse	14
2.1.6. Singapore - den engelske tradition	16
2.1.7. Voldgiftskendelser	16
2.1.8. Kan parterne i en international voldgift som udgangspunkt forvente fortrolighed?	17
2.2. Lovgivning om fortrolighed	19
2.2.1. Lovgivning, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse	20
2.2.2. Lovgivning, som ikke pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse	21
2.2.3. Sammenfatning af de nationale lovregler	22
2.3. Fortrolighedsbestemmelser i institutionelle voldgiftsregler	22
2.3.1. Institutionelle regler, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse	23
2.3.2. Institutionelle regler, som ikke forpligter parterne til fortrolighed	24
2.3.3. Hvad kan parterne i institutionel voldgift forvente?	25
2.4. Opsamling - hjemmel til fortrolighed i eksplicit aftale	26
3. Rækkevidden af fortrolighedsforpligtelser	26
3.1. Eksistensen af tvisten og voldgiftsprocessen	27
3.2. Dokumenter og beviser fremdannet af en part til brug for voldgiftsprocessen	30
3.3. Andre informationer og historiske dokumenter	32
3.4. Proceduren samt og andre informationer fra høringerne	34
3.5. Vidneudtalelser og sagkyndiges erklæringer	36
3.6. Forretningshemmeligheder	37
3.7. Voldgiftskendelsen og andre beslutninger af voldgiftsretten	38
3.8. Sammenfatning af rækkevidden	40
4. Undtagelser til fortrolighedsforpligtelser	40
4.1. Samtykke	41
4.2. Tvangsfuldbyrdelse og sagsanlæg om tilsidesættelse af voldgiftskendelsen	42
4.3. Beskyttelse af rettigheder over for tredjemand	45
4.4. Beskyttelse af andre rettigheder over for modparten	47
4.5. Påkrævet ved lov	48
4.6. Offentlig interesse	50
4.7. Allerede offentliggjorte informationer	51
4.8. Videregivelse til rådgivere	52
4.9. Andre undtagelser	52
4.10. Sammenfatning af undtagelserne	53
5. Tidsudstrækningen af fortrolighedsforpligtelser	54
6. Sanktioner mod brud på fortrolighedsforpligtelser	55
7. Lovvalg	58
8. Afslutning og konklusion	60
Anvendte forkortelser	63
Litteraturliste	64
Doms- og voldgiftspraksis	65

1. Indledning

Det er almindeligt anerkendt, at fortrolighed er en af hovedårsagerne til, at erhvervslivet ofte vælger at få deres tvister afgjort ved voldgift frem for de almindelige domstole.¹ Ofte eksisterer der formentlig også den opfattelse hos parterne i en voldgiftsaftale, at de herved vil få deres eventuelle tvister afgjort i fortrolighed.²

I specialet undersøges det, om parterne til en international voldgiftsaftale i almindelighed kan forvente, at de vil være pålagt en gensidig voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse, samt hvor retsgrundlaget for en sådan forpligtelse i øvrigt kan findes (afsnit 2). Herudover undersøges det hvilket materiale og hvilke informationer, parterne kan forvente vil være fortrolighedsbelagte - uanset hvad hjemlen til selve forpligtelsen måtte være (afsnit 3). Endeligt undersøges det hvilke undtagelser, der i almindelighed gælder til voldgiftsretlige fortrolighedsforpligtelser (afsnit 4), tidsudstrækningen af en forpligtelse (afsnit 5) samt hvordan et brud på en sådan fortrolighedsforpligtelse vil sanktioneres (afsnit 6).

Problemstillingen vil blive behandlet gennem en komparativ analyse af national og international rets- og voldgiftspraksis, nationale lovregler, institutionelle voldgiftsregler samt litteraturen.

Da der er tale om international voldgift, og særligt *eksistensen* af forpligtelsen varierer fra jurisdiktion til jurisdiktion, er det fundet hensigtsmæssigt at gøre nogle bemærkninger om hvilket lands regler og principper, der finder anvendelse (afsnit 7).

1.1. Afgrænsning

Specialet er afgrænset til *voldgiftsretlige* fortrolighedsforpligtelser. Ofte vil parterne have indgået en fortrolighedsforpligtelse, som relaterer sig til den underliggende kontrakt ligesom en sådan forpligtelse kan følge af national lovgivning om eksempelvis erhvervshemmeligheder.³ Specialet behandler ikke sådanne fortrolighedsforpligtelser, der eksisterer uafhængigt af voldgiftsaftalen.

---

¹ Redfern/Hunter, ¶ 2.145, Born, side 2250 og 2280, Pearsall/Burn, side 23, Noussia, side 122, Heuman, side 662 Pryles, side 415 og Lew/Mistelis/Kröll, ¶24-99.

² Brown, side 971 og Juul/Thommesen, side 228.

³ I Danmark kan erhvervshemmeligheder, under visse omstændigheder, være fortrolighedsbelagte efter Markedsføringslovens § 19. Se hertil også WTO "Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights" (TRIP) artikel 39.

Det er alene *parternes* fortrolighedsforpligtelse, som vil blive behandlet. I hvilket omfang voldgiftsdommere, vidner, sagkyndige, rådgivere og administrativt personale ved et eventuelt voldgiftsinstitut m.v. vil være pålagt en fortrolighedsforpligtelse behandles ikke.

Derudover er specialet afgrænset til *international* voldgift. Det er herefter ikke hensigten at afklare retsstillingen i en bestemt jurisdiktion, men derimod at drage nogle generelle retningslinjer for, hvad parterne i international voldgift i almindelighed kan forvente.

Specialet vil alene beskæftige sig med fortrolighedsforpligtelser, der relaterer sig til erhvervsretlige voldgiftssager. Hvorvidt der gælder særlige forhold, hvor eksempelvis en forbruger – helt undtagelsesvist – er part i en voldgiftssag vil ikke blive behandlet.

Endelig er specialet afgrænset til de indledningsvist nævnte problemstillinger, der relaterer sig direkte til selve forpligtelsen. I hvilket omfang voldgiftsretten eller et bestemt lands nationale domstole har jurisdiktion til at afgøre en tvist, som relaterer sig til en fortrolighedsforpligtelse vil ikke blive behandlet.

1.2. Terminologi

Fortrolighed må holdes adskilt fra det forhold, at voldgiftsprocessen er privat, på den måde at den gennemføres for lukkede døre. Det er almindeligt anerkendt, at uvedkommende ikke har ret til at overvære høringerne i voldgiftsprocessen⁴ - i modsætning til retsmøder ved de nationale domstole.⁵

Når der i det følgende tales om *parternes fortrolighedsforpligtelse* forstås herved parternes *voldgiftsretlige* fortrolighedsforpligtelse (se hertil afgrænsningen umiddelbart ovenfor i afsnit 1.1).

Flere steder henvises der til reglerne i *lex arbitri*, herved forstås det lands *processuelle* regler, der finder anvendelse på voldgiften. Det vil typisk (men ikke nødvendigvis) være voldgiftslovgivningen i det land, hvor voldgiftsretten har sæde.⁶

---

⁴ Redfern/Hunter, ¶ 2.145, Born, side 2251 og Juul/Thommessen, side 227-228.

⁵ Se hertil EMRK artikel 6 og for Danmarks vedkommende Retsplejelovens § 28 a.

⁶ Redfern/Hunter, ¶ 3.51.

1.3. Retskilderne

Der findes intet forsøg på egentlig international regulering eller ensretning af parterne fortrolighedsforpligtelse i international voldgift. Særligt bemærkes det, at UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration (Model Law) - som ligger til grund for en lang række landes voldgiftslovgivning - ikke regulerer parternes fortrolighedsforpligtelse.

Da specialet er bygget op om en komparativ analyse, må det ved læsningen af specialet have for øje, at der er anvendt retskilder fra en række forskellige jurisdiktioner og dermed også forskellige retstraditioner. Særligt er der anvendt et større antal engelske domme, som indeholder bredere juridiske betragtninger, der rækker langt ud over den forelagte tvist.⁷

Hvor kilderne har været tilgængelige på dansk, engelsk, norsk og svensk er der anvendt primære kilder og der er citeret på originalsproget. Det har ved andre sprog været nødvendigt at anvende sekundære kilder. Hvor det er tilfældet, er den sekundære kilde angivet i en fodnote.

2. Retsgrundlaget for fortrolighedsforpligtelser

Det er indledningsvist blevet nævnt, at parterne i en voldgiftsaftale ofte er af den opfattelse, at de herved vil få deres eventuelle tvister afgjort i fortrolighed. I det følgende undersøges det, om parterne i almindelighed bør have en sådan forventning (afsnit 2.1.). Herefter vil det undersøges, i hvilket omfang fortrolighed følger af positiv national lovgivning (afsnit 2.2.) samt institutionelle voldgiftsregler (afsnit 2.3.). Endelig gøres der nogle bemærkninger om parternes eksplicitte aftale, som retsgrundlag for en fortrolighedsforpligtelse (afsnit 2.4).

Af metodiske årsager behandler dette afsnit alene retsgrundlaget for eksistensen af en forpligtelse. Rækkevidden af en sådan forpligtelse er særskilt behandlet i afsnit 3, mens undtagelserne er behandlet i afsnit 4.

---

⁷ I hvert fald sammenlignet med danske domstolsafgørelser.

2.1. Følger fortrolighed som et almindeligt udgangspunkt i international voldgift?

Undersøgelsen vil foretages ved en gennemgang og analyse af retspraksis fra de jurisdiktioner, hvor en påstand om et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed i voldgift har været prøvet.

2.1.1. England - det klare udgangspunkt om fortrolighed

Den engelske Arbitration Act⁸ indeholder ikke bestemmelser, som regulerer parternes fortrolighedsforpligtelse. Imidlertid har de engelske domstole ved flere lejligheder taget stilling til spørgsmålet.

Den første nyere⁹ afgørelse på området er *Dolling Baker v. Merrett*¹⁰ fra 1990 afsagt af Court of Appeal. I afgørelsen, som i substansen vedrørte en genforsikring, var der to sagsøgte, der begge tidligere havde været parter i samme voldgiftssag om en lignende genforsikringsaftale. Sagsøgeren ønskede, at der gennem et editionspålæg skulle ske fremlæggelse af genparter, beviser og selve voldgiftskendelsen fra den tidligere voldgift. Den ene af de sagsøgte påstod, at der ikke skulle pålægges editionspligt, og at retten skulle udstede et påbud til den anden sagsøgte om at fortroligholde materialet fra voldgiftssagen.

Retten nægtede at udstede et editionspålæg allerede fordi, der ikke var ført tilstrækkeligt bevis for nødvendigheden heraf. I relation til påstanden om at materialet var fortroligt, udtalte domstolen: "*their very nature is such that there must, in my judgement, be some implied obligation on both parties not to disclose or use for any other purpose any documents prepared for and used in the arbitration*" og videre, "[i]t is a question of an implied obligation arising out of the nature of arbitration itself". Det er ikke oplagt hvilken hjemmel domstolen har anvendt, når de anfører, at forpligtelsen er "*arising out of the nature of arbitration itself*". Mest nærliggende er det, at de har set det som et almindeligt voldgiftsretligt princip.

Også afgørelsen *Hassneh Insurance v. Mew*,¹¹ fra en engelsk Commercial Court i 1993, tog afsæt i en genforsikringsaftale. Der havde tidligere verseret en voldgiftssag mellem Mew og Hassneh

---

⁸ Arbitration Act 1996, c. 23.

⁹ Fortrolighed i engelsk voldgift blev imidlertid allerede anderkendt i 1880 i afgørelsen *Russel v. Russel*, 14 Ch. D. 471, 474.

¹⁰ *Dolling-Baker v. Merrett and Another* [1990] 1 W.L.R. 1205.

¹¹ *Hassneh Insurance Co. of Israel & Others v. Stuart J. Mew* [1993] 2 Lloyd's Rep. 243.

Insurance. Mew ønskede nu at anvende dokumenter fra voldgiftssagen samt en foreløbig¹² voldgiftskendelse i en relateret retssag mod en forsikringsmægler. Hassneh Insurance påstod, at fremlæggelse ville være et brud på en almindelig fortrolighedsforpligtelse. Hertil udtalte domstolen: “*If it be correct that there is at least an implied term in every agreement to arbitrate that the hearings shall be held in private, the requirement of privacy must in principle extend to documents which are created for the purpose of that hearing. [...] Similar, witness statements, being so closely related to the hearings, must be within the obligation of confidentiality*”. Ud fra denne udtalelse synes retsgrundlaget for forpligtelsen at være fundet i en nødvendig forlængelse af, at høringerne foregår for lukkede døre.¹³ Det blev imidlertid videre anført, at “[t]he implication of the term must be based on custom or business efficacy”. Hvilket snarer indikerer, at domstolen har set forpligtelsen som en almindelig stiltiende forudsætning i parternes voldgiftsløfte.¹⁴ Som følge af en undtagelse til fortrolighedsforpligtelsen afgjorde domstolen, at Mew kunne fremlægge dele af materialet (herom nedenfor i afsnit 4).

I sagen *Insurance co. v. Lloyd’s Syndicate* fra 1995¹⁵ havde den ene part (igen en genforsikret) fået medhold i en foreløbig voldgiftskendelse og ønskede herefter at bruge kendelsen i relation til forhandlinger med fem andre selskaber om deres forsikringsansvar. Spørgsmålet var først indbragt for voldgifteretten, som afgjorde at kendelsen kunne anvendes. Modparten fra voldgiftssagen anmodede imidlertid domstolene om at erklære kendelsen fortrolig som følge af et almindeligt udgangspunkt herom. Retten gav medhold i, at kendelsen var fortrolig og henviste til *Hassneh Insurance v. Mew*.

Parternes fortrolighedsforpligtelse blev i 1995 også prøvet i afgørelsen *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)*¹⁶. Også her udtalte de engelske domstole, at der gælder et udgangspunkt om fortrolighed. Afgørelsen har særlig interesse i forhold til rækkevidden af en fortrolighedsforpligtelse samt forpligtelsens undtagelser, hvorfor den er yderligere behandlet nedenfor i afsnit 3 og 4.

---

¹² En *interim award*.

¹³ Se også Born side 2284.

¹⁴ Se også Noussia, side 56.

¹⁵ *Insurance Co. v. Lloyd’s Syndicate* [1995] 1 Lloyd’s Rep 272.

¹⁶ *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)* [1995] 2 EG 134, EGLR 102.

Den nok mest omtalte engelske afgørelse på området er *Ali Shipping v. Trogir*,¹⁷ afsagt i 1997 af Court of Appeal. Forud for tvisten om fortrolighedsforpligtelsen havde Ali Shipping anlagt en voldgiftssag mod Trogir om et påstået kontraktbrud, hvor der blev afsagt en kendelse til fordel for Ali Shipping. Senere opstod der voldgiftstvister mellem Trogir og tre af Ali Shippings søsterselskaber. Trogir ønskede at anvende voldgiftskendelsen samt dokumenter fra den første voldgiftssag i de efterfølgende sager mod søsterselskaberne for herved at forhindre dem i at fremsætte anbringender, stridende mod det som voldgiftsretten havde lagt til grund i sagen mod Ali Shipping.¹⁸ Ali Shipping påstod, at voldgiftskendelsen samt dokumenterne ikke kunne fremlægges, da de var underlagt en almindelig fortrolighedsforpligtelse.

I sin begrundelse diskuterede domstolen de tidligere engelske afgørelser og tog direkte afstand fra, at fortrolighed skulle begrundes i voldgiftens "*private nature*", som i *Dolling-Baker v. Merrett*, eller at begrundelsen skulle findes i "*custom or business efficacy*" som i *Hassneh Insurance v. Mew*. Derimod blev det udtalt, at "*the implied term ought properly to be regarded as attaching as a matter of law*". Herved anså domstolen fortrolighedsforpligtelsen som et almindeligt voldgiftsretligt princip på lovs niveau¹⁹ og ikke blot som en aftaleretlig formodning. Som begrundelse for princippet udtales, at det "*arises as an essential corollary of the privacy of arbitration proceedings*". Retten gav herefter Ali Shipping medhold i, at dokumenterne ikke kunne fremlægges.

Den så vidt vides nyeste engelske afgørelse på området er *Emmot v. Wilson*²⁰ fra 2008, der også er afsagt af Court of Appeal. Sagen drejede sig om, hvorvidt Emmot måtte anvende dokumenter fra en voldgiftssag i London i to retssager ved de almindelige domstole i henholdsvis New South Wales og British Virgin Islands, for herved at kunne modbevise en påstand om svig. Alle sagerne var mellem samme parter. Domstolen redegjorde for de tidligere engelske afgørelser og udenlandsk retspraksis. I forhold til eksistensen af forpligtelsen konkluderes det til sidst: "*The implied agreement is really a rule of substantive law masquerading as an implied term*".

---

¹⁷Ali Shipping Corporation v. Shipyard Trogir [1997] APP.L.R. 12/19.

¹⁸ I common law-jurisdiktioner opereres der med en særlig afart af retskraft kaldet issue estoppel, hvorefter en part i et vist omfang forhindres i senere at fremsætte anbringender stridende mod, hvad en domstol eller voldgiftsret før har lagt til grund mellem parterne. Det var Shipyards Trogir's opfattelse, at dette også måtte gælde i forhold til Ali Shipping's søsterselskaber.

¹⁹ Se også Fortier, side 136.

²⁰ John Foster Emmot v. Michael Wilson & Partners Limited [2008] EWCA Civ. 184.

Dommen bekræfter hjemlen for fortrolighedsforpligtelsen fra *Ali Shipping v. Trogir*, hvorefter den har karakter af et egentlig voldgiftsretligt princip²¹. Afgørelsen er også behandlet nedenfor i afsnit 4, da der også her *konkret* blev gjort undtagelse til fortrolighedsforpligtelsen.

Retstilstanden i England er klar: Fortrolighed følger som et almindeligt udgangspunkt i voldgift. Der har imidlertid været forskel i begrundelsen herfor. Således har begrundelsen både været fundet i en stiltiende forudsætning i parternes voldgiftsaftale og som en naturlig udstrækning af, at voldgiftsprocessen er privat.²² I de nyeste afgørelser er det slået fast, at forpligtelsen har karakter af et egentlig princip på lovs niveau.^{23 24} Der er også i litteraturen bred enighed om retstilstanden i England.²⁵

2.1.2. Frankrig - en udvikling?

Heller ikke den franske voldgiftslovgivning²⁶ indeholder bestemmelser, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse.

I 1986 tog den franske Cour de Appel, i afgørelsen *Aïta v. Ojeh*,²⁷ stilling til om der gjaldt et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed. I sagen havde Aïta anmodet en fransk national domstol om at tilsidesætte en voldgiftskendelse, som var afsagt i England. Da den nationale proces er offentlig, skete der herved offentliggørelse af voldgiftens genstand. Ojeh påstod, at sagsanlægget alene var sket for at offentliggøre fortrolige oplysninger og havde karakter af et brud på en almindelig voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse.

Retten gav Ojeh medhold og udtalte: "*it is inherent in the nature of arbitral proceedings that the utmost confidentiality should be maintained in resolving private disputes as both parties had agreed*".²⁸ Retten pålagde herefter Aïta at betale en godtgørelse. Som det fremgår nedenfor i afsnit 4.2, er det en almindelig anerkendt undtagelse til en fortrolighedsforpligtelse, at en part kan søge voldgiftskendelsen tilsidesat ved de nationale domstole, akkurat som Aïta forsøgte. Afgørelsen må imidlertid ses i lyset af, at søgsmålet var indbragt for en fransk domstol, som klart mang-

---

²¹ Se også og Hwang/Chung, side 612.

²² Se *Hassneh Insurance v. Mew* og *Insurance co. v. Lloyd's Syndicate*.

²³ *Ali Shipping v. Trogir* og bekræftet af *Emmot v. Wilson*.

²⁴ Se blandt andet Born, side 2260 og Hwang/Chung, side 612.

²⁵ Se også Born, side 2258, Redfern/Hunter, ¶2.149, Dimolitsa, side 18-19, Fortier, side 135-137 og Bagner, side 18.

²⁶ Code de procédure civile, version consolidée au 1 mai 2011, livre IV: L'arbitrage.

²⁷ *Aïta v. Ojeh*, 18 Februar 1986, Rev. arb. 1986.583.

²⁸ Engelsk oversættelse fra Fouchard/Gaillard/Goldman, ¶ 1412. Se lignende oversættelser i Lazareff, side 85 og Brown, side 976-977.

lede jurisdiktion til at tilsidesætte en voldgiftskendelse afsagt i England.^{29 30} På trods af de lidt særlige omstændigheder er dommen begrundet i en anerkendelse af en almindelig fortrolighedsforpligtelse.

Eksistensen af en almindelig fortrolighedsforpligtelse blev igen prøvet i 2003 af en fransk handelsret³¹ i afgørelsen *True North v. Bleustein*.³² Her havde selskabet True North i en pressemeddelelse til nyhedstjenesten Bloomberg udtalt, at der verserede en tvist, som skulle afgøres ved voldgift samt oplyst om størrelsen af det påstående krav. Bleustein påstod, at pressemeddelelsen havde karakter af et brud på en almindelig voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse. Bleustein fik medhold heri, idet domstolen udtalte: ”*arbitration is a private proceeding of a confidential nature and that arbitration having been accepted by the parties they must avoid any publicity relating to the dispute between them and the possible results*”.³³

Efter de to ovennævnte afgørelser skulle det være fastlagt, at fortrolighed følger som et almindeligt udgangspunkt i fransk ret. Med begrundelserne “*inherent in the nature of arbitral proceedings*” og “*of a confidential nature*” har domstolene formentlig opfattet forpligtelsen som et almindeligt retsprincip snarere end blot en aftaleretlig formodning.³⁴

I 2004 afsagde den franske Cour de Appeal imidlertid afgørelsen *Nafimco v. Wheeler*.³⁵ I afgørelsen anmodede Nafimco den franske domstol om at tilsidesætte en voldgiftskendelse afsagt under ICC-reglerne.³⁶ Givetvis under inspiration fra *Aïta v. Ojeh*-afgørelsen påstod Wheeler at dette sagsanlæg alene havde for øje at offentliggøre fortrolige oplysninger, og at Nafimco herved havde brudt en almindelig fortrolighedsforpligtelse og derfor skulle betale erstatning.

Retten tilsidesatte ikke voldgiftskendelsen, men udtalte i relation det påståede brud på en fortrolighedsforpligtelse: “*the company Foster fails to provide explanations for the existence of and reasons for a principle of confidentiality in international French arbitration law, irrespective of the nature of arbitration, and for any waiver of this principle exercised by the parties, having*

---

²⁹ Born, side 2261 og ILA, side 9.

³⁰ Det er fast antaget, at det er de nationale domstole i det land, hvor en voldgiftskendelse er afsagt, som har jurisdiktion hertil, hvilket konkret vil sige de engelske domstole. Se hertil Redfern/Hunter ¶10.21.

³¹ Paris Tribunal de Commerce.

³² *Société True North et Société FCB International v. Bleustein et autres*, Rev. Arb. 2003.189.

³³ Engelsk oversættelse fra Born, side 2261.

³⁴ Lazareff, side 85.

³⁵ *Société National Company for Fishing and Marketing Nafimco v. Société Foster Wheeler Trading Company AG*

³⁶ ICC-reglerne indeholder ikke nogen bestemmelse, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse, herom nedenfor i afsnit 2.3.2.

regard to the rules they had chosen". Det blev følgelig konkluderet: "*the party claiming compensation for a breach of confidentiality in arbitration must explain the existence of and reasons for a principle of confidentiality*".³⁷ Med udtalelsen om at der ikke var ført tilstrækkeligt bevis for eksistensen af en fortrolighedsforpligtelse, må domstolen indirekte have afvist, at der gælder et almindeligt princip om fortrolighed eller en aftaleretlig formodning herfor.

Som det ses, findes der to franske afgørelser fra henholdsvis 1986 og 2003, som udtaler at fortrolighed følger som et almindeligt princip i voldgift. Derimod er spørgsmålet - i det mindste - mere tvivlsomt efter 2004-afgørelsen. I litteraturen har Born (i år 2009)³⁸ anført, at der må antages at gælde et almindeligt princip om fortrolighed i fransk voldgiftsret under henvisning til de to førstnævnte domme. Lazareff³⁹ og Dimolitsa⁴⁰ deler den opfattelse, at fortrolighed ikke længere kan tages for givet i fransk ret. De franske forfattere Gaillard/Fouchard/Goldman⁴¹ synes at operere med et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed i international voldgift, det bør dog bemærkes, at deres seneste udgivelse er fra år 1999.

På baggrund af ovenstående er retstilstanden i Frankrig formentlig den, at der ikke gælder et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed i voldgift.

2.1.3. USA

Hverken den amerikanske *Federal Arbitration Act*⁴² eller *Uniform Arbitration Act*⁴³ pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse i voldgiftssager.⁴⁴

I afgørelsen *United States v. Panhandle*⁴⁵ fra 1988, afsagt af US District Court of Delaware,⁴⁶ havde den amerikanske Commerce Secretary udstedt en række garantier i forbindelse med konstruktionen af to fragtskibe. Som følge af manglende levering opstod der en tvist mellem producenten Panhandle og selskabet Sonatrach - et statsejet olie- og gasselskab fra Algeriet. Tvisten skulle afgøres ved en voldgift under ICC-reglerne og med sæde i Schweiz.

---

³⁷ Oversættelse fra fransk i Lazareff, side 86-87, ILA, side 10 og Dimolitsa side 21.

³⁸ Born, side 2261.

³⁹ Lazareff, side 85.

⁴⁰ Dimolitsa, side 21.

⁴¹ Fouchard/Gaillard/Goldman ¶ 1412.

⁴² *United States Arbitration Act*. 9 USC, Section 1 et seq.

⁴³ *Uniform Arbitration Act* (2000).

⁴⁴ ILA, side 9, Redfern/Hunter, ¶ 2.155 og Dimolitsa, side 15.

⁴⁵ *United States v. Panhandle Eastern Corp* (D.Del. 1988) 118 F.R.D.

⁴⁶ District Courts er typisk - men ikke altid - første instans. I den foreliggende sag, var domstolen første instans.

De amerikanske myndigheder anmodede om at indhente dokumenter fremstillet til voldgiftssagen. Dette blev nægtet af Panhandle, som anmodede retten om at udstede en “*protective order*”, som gav selskabet ret til at nægte udlevering blandt andet under henvisning til, at dokumenterne var omfattet af en almindelig voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse. Retten afviste anmodningen af årsager, der ikke umiddelbart vedrørte fortrolighed,⁴⁷ men udtalte, som et obiter dictum, at Panhandle “*fails to point to any actual agreement of confidentiality*”.

Det amerikanske udgangspunkt er senere blevet bekræftet af US District Court of Southern New York i sagen *Contship v. PPG Industries*⁴⁸ fra 2003. Her var en af tvisterne, hvorvidt selskaberne Contship og Conti Zweite skulle pålægges editionspligt i forhold til dokumenter fra en voldgift afholdt i England. Det blev i den forbindelse blandt andet gjort gældende, at dokumenterne var fortrolighedsbelagte. Hertil udtalte retten: “*Neither has cited any contractual provision between them giving rise to an obligation of confidentiality, nor do they cite a regulation of any arbitral body as the source of confidentiality*”, og henviste til den overfornævnte afgørelse, *United States v. Panhandle*.

I litteraturen er der også bred enighed om, at fortrolighed ikke er accepteret som et almindeligt udgangspunkt i amerikansk voldgiftsret.⁴⁹ Uden direkte at sætte spørgsmålstegn ved retstilstanden, har Born⁵⁰ dog påpeget, at det alene er amerikanske underinstanser, der har haft taget stilling til spørgsmålet og i relativt få tilfælde.

2.1.4. Australien - Esso Australia v. Plowman, skelsættende eller misforstået?

Den afgørelse, som i litteraturen har tiltrukket sig mest opmærksomhed er *Esso Australia v. Plowman*⁵¹, afsagt af den australske High Court⁵² i 1995.

Forud for tvisten havde der verseret to parallelle voldgiftssager mellem Esso Australia og to statslige forsyningsselskaber vedrørende en prisreguleringsaftale på naturgas. I forbindelse med

---

⁴⁷ Udstedelsen af det anmodede “*protective order*” kræver i følge den amerikanske Federal Rules of Civil Procedure, Rule 26(c) at man kan bevise “good cause”, hvilket Panhandle ikke kunne løfte bevisbyrden for. Der er i følge Redfern/Hunter, ¶ 2.157, note 231 at gøre med en tung bevisbyrde.

⁴⁸ *Cont’ship ContainerLines, Ltd. v. PPG Industries* 2003 WL 1948807 (S.D.N.Y. Apr. 23, 2003).

⁴⁹ Noussia, side 100, Redfern/Hunter ¶ 2.155, Dimolitsa, side 15, Pearsall/Burn, side 27, Pryles, side 448, Hwang/Chung, side 637, ILA, side 9 og 22.

⁵⁰ Born, side 2264.

⁵¹ *ESSO Australia Resources Limited and Others v. The Honorable Sidney James Plowman (Minister for Energy and Minerals) and Others*, High Court of Australia, 7 April 1995.

⁵² Australiens højeste retsinstant.

voldgiftssagerne anmodede James Plowman, minister for "Energy and Minerals", de nationale domstole om at erklære, at ministeriet hos de statslige forsyningselskaber kunne indhente dokumenter, som var blevet fremlagt af Esso i voldgiftssagerne. Esso gjorde heroverfor gældende, at dokumenterne var fortrolige og ikke måtte udleveres. Dokumenterne indeholdte blandt andet forretningsmæssigt følsomme oplysninger om Esso's profitmarginer, petroleumsreserver og produktionsomkostninger.⁵³

I både første-instansen og appelretten, Supreme Court of Victoria, fik Plowman medhold i, at dokumenterne ikke var fortrolighedsbelagte.

Afgørelsen blev herefter anket til Australian High Court, hvor der deltog fem dommere. Flertallets afgørelse var begrundet af retsformanden, som først og fremmest afviste at fortrolighed i Australien vil følge som en naturlig udstrækning af, at voldgiftssagen gennemføres for lukkede døre. Det blev anført, at fortrolighed "*may arise from an express contractual provision*", hvorefter det må have været forudsat, at der ikke var en aftaleretlig formodning herfor. Endelig blev det afvist, at fortrolighed følger som et almindeligt voldgiftsretligt princip, idet retsformanden vote-rede: "*I do not consider that, in Australia [...] we are justified in concluding that confidentiality is an essential attribute of a private arbitration*". Dette blev tilsluttet af yderligere to dommere, og det var herefter flertallets afgørelse.

De to dissenterende dommere havde hver deres begrundelse. En dommer udtalte: "*If a party to an arbitration agreement be under any obligation of confidentiality, the obligation must be contractual in origin*". Herefter udtalte samme dommer at et fortrolighedsløfte kunne ligge stilti-ende i parternes voldgiftsaftale eller gennem anden handling, hvilket konkret ikke var tilfældet. Den anden dissenterende dommer henviste til de engelske afgørelser *Dolling Baker v. Merett* og *Hassneh Insurance v. Mew*, hvorefter han udtalte: "*I would find such an obligation to be a term implied as a matter of law in commercial arbitration agreements*". Han anså herved fortrolighed som et almindeligt voldgiftsretligt princip.

Twisten blev herefter vist tilbage til Supreme Court of Victoria, som skulle tage stilling til anmodningen om udlevering på baggrund af flertallets udtalelser.

Den Tvist, der lå forud for *Esso Australia v. Plowman* omhandlede, som nævnt, en prisregule-ringsaftale på naturgas og vedrørte i sidste ende forbrugerpriser på elektricitet. Det materiale som ministeren ønskede at indhente var derfor af en vis offentlig interesse. I litteraturen er det blevet indikeret, at dommens resultat kan være påvirket heraf. Det er blandt andet blevet skrevet, at af-

---

⁵³ Se også Born, side 2262.

gørelsen kan være politisk begrundet⁵⁴ og at den offentlige interesse i materialet konkret vejede tungere end hensynet til at holde materialet fortroligt.⁵⁵

Det er som nævnt korrekt, at der var en grad af offentlig interesse i dokumenterne - hvilket også diskuteres i flertallets begrundelse. Dommens resultat synes imidlertid ikke at være formuleret som en undtagelse til en hovedregel, men tværtimod som et ganske klart udgangspunkt. Det er derfor min opfattelse, at dommen fuldt ud er præjudikat for, at der ikke i australsk ret gælder et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed i voldgift. Dette synes da også at være den overvejende opfattelse i litteraturen.⁵⁶ Meget malende er det blevet beskrevet af Fortier, at afgørelsen “*crashed like a giant wave - a veritable Australian tsunami - on the shores of jurisdiction around the world*”.⁵⁷

2.1.5. Sverige - den anden afvisning af en fortrolighedsforpligtelse

Den svenske afgørelse *Bulbank v. AIT*⁵⁸ gik igennem tre retsinstanser, som hver havde deres tilgang til parternes fortrolighedsforpligtelse. Den endelige dom blev afsagt i år 2000 af den svenske Högsta Domstolen.⁵⁹

Sagens parter, Bulbank og AIT, havde påbegyndt en voldgiftsproces i Stockholm efter ECE-reglerne,⁶⁰ som ikke indeholdt en fortrolighedsforpligtelse. Over for voldgiftsretten gjorde Bulbank gældende, at den ikke havde jurisdiktion, hvilket den imidlertid valgte at tage i en foreløbig kendelse. På initiativ af AIT's advokat blev voldgiftsrettens kendelse om at tage jurisdiktion offentliggjort i Mealey's International Arbitration Report. Under henvisning til et voldgiftsretligt udgangspunkt om fortrolighed påstod Bulbank herefter, at der ved offentliggørelsen var sket væsentlig misligholdelse af voldgiftsaftalen, og denne derfor skulle ophæves. Påstanden blev ikke taget til følge af voldgiftsretten, og der blev senere afsagt en endelig kendelse til fordel for AIT.

Bulbank indbragte sagen for de nationale domstole i Sverige og gjorde nu gældende, at såvel voldgiftsaftalen som voldgiftskendelsen skulle tilsidesættes - igen under henvisning til at offentliggørelsen havde karakter af væsentlig misligholdelse af voldgiftsaftalen. Byretten i Stockholm nåede frem til, at AIT havde brudt sin fortrolighedsforpligtelse, i det det blev udtalt:

---

⁵⁴ Lazareff, side 86.

⁵⁵ Pearsall/Burn, side 27 og Redfern/Hunter, ¶ 2.152.

⁵⁶ Born, side 2262-2263, Fortier, side 133-124, Dimolitsa, side 14-15, Brown, side 978-981.

⁵⁷ Fortier, side 133-134.

⁵⁸ Findes i NJA2000.538. Afgørelsen er i engelsk litteratur omtalt som *Bulgarian Foreign Trade Bank Ltd. v. Al Trade Finance Inc.*

⁵⁹ Den øverste svenske retsinstans.

⁶⁰ Voldgiftsreglerne for United Nations Economic Commission for Europa.

”Inom privatlivet förutsätts således att det som förekommer eller behandlas där är och skall förbli privat. Annorlunda uttryckt föreligger det en presumtion inom den privata sektorn och samhällslivet för att sekretess råder om ej annat avtalas eller föreskrives i lag”. Hjemlen til forpligtelsen har byretten herved fundet i en aftaleretlig formodning. Byretten gav følgelig Bulbank medhold i, at offentliggørelsen havde karakter af væsentlig misligholdelse af voldgiftsaftalen og tilsidesatte denne samt voldgiftskendelsen - en vidtgående sanktion, som er behandlet nedenfor i afsnit 6.

Afgørelsen blev appelleret til Svea Hovrätt, som først og fremmest konkluderede, at der ikke gjaldt nogen almindelig formodning for fortrolighed. Imidlertid udtalte retten, at offentliggørelse af oplysninger fra voldgiftsprocessen kan have karakter af et *“brott mot den lojalitetsplikt som åvilar en part gentemot motparten”*. Retten lagde vægt på, at oplysningerne ikke have skadet Bulbank og nående frem til, at der alene var videregivet generelle processuelle oplysninger, som ikke havde karakter af et brud på lojalitetspligten.

Fra Svea Hovrätt blev afgørelsen appelleret til Högsta Domstolen. Her blev det først afvist, at der gælder et almindeligt princip om fortrolighed. Derefter blev det overvejet hvorvidt det forhold, at fortrolighed ofte er en af årsagerne til at vælge voldgift bør medføre, at der gælder en aftaleretlig formodning for en sådan forpligtelse. Dette blev afvist, blandt andet under henvisning til at der ikke er *”någon allmän uppfattning om tystnadsplikt för parterna råder i berörda kretsar”*, og at fortrolighed er et *”ingripande förhållande”*. Domstolen henviste også kort til den engelske afgørelse *Ali Shipping v. Trogir*, franske *Aïta v. Ojeh* og australske *Esso Australia v. Plowman*.

Til slut blev det konkluderet, *“att part i ett skiljeförfarande inte kan anses som bunden av tystnadsplikt, såvida inte parterna har träffat överenskommelse därom”*. Den svenske Högsta Domstolen afviste på denne måde eksistensen af et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed.

Som nævnt ovenfor, har der været indvendinger imod præjudikatværdien af den australske afvisning af fortrolighed i *Esso Australia v. Plowman* på grund af offentlig interesse i sagens genstand. I den svenske afgørelse vil der ikke kunne gøres indvendinger om offentlig interesse i det offentliggjorte materiale (voldgiftsrettens kendelse om at tage jurisdiktion i en sag mellem to private parter).

Endelig er det interessant, at domstolen inddrager det forhold, at parterne ofte vil anse fortrolighed for en vigtig del af voldgiftsprocessen, men at en forpligtelse ikke af den årsag kan indfortol-

kes som en almindelig forudsætning i en voldgiftsaftale. Dette er blevet kritiseret af svenske Heuman, som gennem almindelige aftaleretlige overvejelser mener, at en fortrolighedsforpligtelse kan indfortolkes i voldgiftsløftet som en slags typeforudsætning.^{61 62}

2.1.6. Singapore - den engelske tradition

I Singapore er der i 2003 blevet afsagt en enkelt afgørelse på området, *Myanma Yaung Chi Oo Co Ltd. v. Win Win Nu*,^{63 64} af Singapores High Court. Tvisten drejede sig om, hvorvidt dokumenter fra en voldgiftssag kunne fremlægges i en anden voldgiftssag mod en anden part. Domstolen udtalte sig direkte om den engelske og australske position på fortrolighed, med følgende kommentar: “*The first issue that is to be resolved is whether there is an implied duty of confidentiality. I prefer the English position over the Australian*”. I forhold til hjemlen til fortrolighedsforpligtelsen blev denne begrundet i, at “*it is more in keeping with the parties’ expectations to the position that the proceedings are confidential and that disclosures can be made in accepted circumstances*”.

Domstolen tog dermed i udgangspunktet samme holdning som i England.⁶⁵ Som det ses fra det sidste citat, er forpligtelsen begrundet i parternes intentioner og er hermed opfattet som en almindelig forudsætning i voldgiftsløftet. Begrundelsen er på linje med *Hassneh Insurance v. Mew*, men forpligtelsen er ikke blevet løftet op til et princip på lovs niveau som i England efter *Ali Shipping v. Trogir*.⁶⁶

2.1.7. Voldgiftskendelser

Det meste praksis på området er fra de nationale domstole. En af årsagerne hertil skal givet findes i, at problemet ofte opstår efter der er blevet afsagt en endelig voldgiftskendelse og voldgiftsretten herefter ikke længere har jurisdiktion.⁶⁷ Derudover er der i common law-jurisdiktionerne⁶⁸ en vid adgang til, at domstolene kan prøve fortrolighedsforpligtelsens grænser inden der faktisk er sket videregivelse.⁶⁹

---

⁶¹ Heuman: JT 2000-01, side 665-668.

⁶² Det er ikke hensigten med specialet nærmere at diskutere typeforudsætninger i nordisk ret.

⁶³ *Myanma Yaung Chi Oo Co Ltd. v. Win Win Nu* [2003] 2 SLR 547.

⁶⁴ Afgørelsen er trykt på engelsk: http://lwb.lawnet.com.sg/legal/lgl/rss/landmark/%5B2003%5D_SGHC_124.html.

⁶⁵ Born, side 2261f.

⁶⁶ Som er afsagt før nærværende dom fra Singapore.

⁶⁷ Se om *functus officio* i Redfern/Hunter, ¶¶ 9.12 og 11.02.

⁶⁸ Det vil i specialet sige England, Australien, USA og Singapore.

⁶⁹ Som nævnt i afsnit 1.1 falder det uden for emnet, at redegøre yderligere for jurisdiktionen.

Voldgiftskendelsen *Amco Asia v. Republic of Indonesia*⁷⁰ blev afsagt af en voldgiftsret med sæde i England til pådømmelse under ICSID⁷¹-reglerne, som ikke pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse. Voldgiftsretten synes i sin begrundelse at have forudsat, at der eksisterer en fortrolighedsforpligtelse, men at den *konkret* ikke var brudt. Afgørelsen er nærmere behandlet nedenfor i afsnit 3.1 om udstrækningen af fortrolighedsforpligtelsen.

Fortier⁷², Brown⁷³ og Born⁷⁴ omtaler alle en ikke-publiceret ICC kendelse, hvor følgende skulle være udtalt: “*While confidentiality of ICC proceedings is not mentioned in the ICC Rules [...] it has been the experience of the members of this Tribunal and their colleagues whom they have consulted who often act as ICC arbitrators that, as a matter of principle, arbitration proceedings have a confidential character which must be respected by everyone who participates in such proceedings*”.

Denne tilgang har imidlertid ikke fundet støtte i domspraksis. Den franske afgørelse *Nafimco v. Wheeler* og den amerikanske afgørelse *United States v. Panhandle* omhandlede begge materiale, som udsprang af en ICC voldgift. I begge tilfælde nåede domstolene til det resultat, at parterne ikke var forpligtet til fortrolighed. Afgørelserne er behandlet ovenfor i afsnit 2.1.2 og 2.1.3.

Det er blevet anført, at internationale voldgiftskendelser har deres egen retskildemæssige værdi⁷⁵ i forhold til andre internationale voldgiftstvister. På trods af, at der givetvis er en vis grad af sandhed heri, bør det afgørende være de principper og retsregler, der gælder under det relevante lovvalg.⁷⁶

2.1.8. Kan parterne i en international voldgift som udgangspunkt forvente fortrolighed?

Hvorvidt parterne i en voldgift som udgangspunkt er forpligtet til fortrolighed varierer fra jurisdiktion til jurisdiktion. I de tilfælde hvor et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed er blevet anerkendt, har begrundelsen herfor også været varierende.

---

⁷⁰ *Amco Asia Corporation and others v. The Republic of Indonesia*, ICSID Case No. ARB/81/1, 1983.

⁷¹ International Centre for Settlement of Investment Disputes.

⁷² Fortier, side 131-132.

⁷³ Brown, side 988.

⁷⁴ Born, side 2268.

⁷⁵ Nouissa, side 150.

⁷⁶ Se hertil afsnit 7.

Så vidt ses er England den eneste jurisdiktion, hvor fortrolighedsforpligtelsen eksisterer som et almindeligt princip på lovs niveau,⁷⁷ som parterne kan lægge deres lid til.

I andre jurisdiktioner kræver domstolene en eller anden form for aftaleretlige holdepunkter for, at der er vedtaget en fortrolighedsforpligtelse. Spørgsmålet er herefter *hvor klare aftaleretlige holdepunkter*, der kræves. Som det er nævnt indledningsvist, er fortrolighed ofte en af hovedårsagerne til, at erhvervslivet ønsker at få deres tvister afgjort ved voldgift, men er det nok til i almindelighed at indfortolke en forudsætning herom i selve voldgiftsløftet? Det har været opfattelsen i enkelte engelske afgørelser⁷⁸ og er det i Singapore.⁷⁹ I Sverige blev det imidlertid direkte bemærket af Högsta Domstolen,⁸⁰ at fortrolighed ganske vist kan være en af årsagerne til at vælge voldgift, men at man ikke heri kan lægge at voldgiftssagen er fortrolig, hvorefter det blev afvist, at fortrolighed følger af en almindelig forudsætning i voldgiftsløftet. Tilsvarende må det anses for afvist i Australien⁸¹ og USA⁸².

I Frankrig er domstolene gået fra at acceptere fortrolighed som et almindeligt princip⁸³ til at afvise en sådan forpligtelse under henvisning til, at der ikke var ført tilstrækkeligt bevis for dens eksistens.⁸⁴ Hermed synes det både afvist, at fortrolighed skal gælde som et almindeligt princip, og at der eksisterer en aftaleretlig formodning herfor.

Det har været anført i litteraturen, at der er en tendens til, at de nationale domstole ikke anerkender et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed.⁸⁵ Det er ikke oplagt, at der er nogen egentlig *tendens*. Den eneste jurisdiktion, som tilsyneladende har ændret holdning på området er Frankrig. I USA blev fortrolighed afvist i 1988 af *United States v. Panhandle* - nogle år inden *Esso Australia v. Plowman* i 1995 og *Bulbank v. AIT* i 2000 satte gang i debatten.⁸⁶

Der er derudover i litteraturen delte opfattelser af, hvad det retlige udgangspunkt er. Franske Lazareff har udtalt: "*I am utterly convinced that confidentiality is an inherent part of international commercial arbitration*". I samme retning har amerikanske Born skrevet, at "*[p]roperly analyzed, the implied obligation of confidentiality is only presumptive, and can be*

---

⁷⁷ Retstilstanden efter *Ali Shipping v. Trogir* og bekræftet i *Emmot v. Wilson*.

⁷⁸ *Hassneh Insurance v. Mew* og *Insurance co. v. Lloyd's Syndicate*.

⁷⁹ *Myanma Yaung Chi Oo Co Ltd. v. Win Win Nu*.

⁸⁰ Se *Bulbank v. AIT*.

⁸¹ Se *Esso Australia v. Plowman*.

⁸² Se *United States v. Panhandle* og *Contship v. PPG Industries*.

⁸³ *Aita v. Ojje* og *True North v. Bleustein*.

⁸⁴ *Nafimco v. Wheeler*.

⁸⁵ Redfern/Hunter, ¶ 2.152.

⁸⁶ ILA, side 4, Fortier, side 134 og Dimolitsa, side 5.

overcome by contrary agreement”,⁸⁷ og han har herved antaget, at der gælder en aftaleretlig formodning for fortrolighed. Samtidig kritiseres det af Born at de afgørelser, som afviser fortrolighed, er nationalt begrundede og ikke overvejer voldgiftsprocessens ofte internationale karakter ligesom parternes intentioner ikke tilgodeses.⁸⁸

I andre dele af teorien er det anført, at fortrolighed må aftales klart,⁸⁹ før parterne kan have en forventning herom. En sådan aftale kan eventuelt bygge på en henvisning til institutionelle voldgiftsregler, som indeholder en sådan forpligtelse.

Problemet er - så vist vides - uprøvet i en lang række lande, herunder Danmark. Det bør i den forbindelse bemærkes, at spørgsmålet tilsyneladende er upåvirket af, om der er tale om en *common law* eller *civil law* jurisdiktion, hvorfor der ikke på den baggrund kan drages nogle konklusioner.

På baggrund af ovenstående gennemgang af retspraksis kan det konkluderes, at parterne i en international voldgiftsaftale ikke bør have nogen forventning om, at der gælder et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed - hverken som et almindeligt voldgiftsretligt princip eller som en aftaleretlig formodning. Det kan dog være afgørende hvilket lands voldgiftsretlige principper eller formodningsregler, der finder anvendelse. Der henvises i den forbindelse til afsnit 7 om lovvalg.

2.2. Lovgivning om fortrolighed

Traditionelt har parternes voldgiftsretlige fortrolighedsforpligtelse ikke været behandlet i national lovgivning.⁹⁰ Imidlertid har enkelte lande nu lovgivning på området, hvilket givetvis skal ses i lyset af den debat, der opstod efter australske *Esso Australia v. Plowman* i år 1995 og svenske *Bulbank v. AIT* i år 2000.

En lang række landes voldgiftsregler er bygget op om *Model Law*.⁹¹ Denne model for nationale voldgiftsregler indeholder – som tidligere nævnt - ikke bestemmelser, som regulerer parternes fortrolighedsforpligtelse. De lande, som har implementeret Model Law fuldt ud, har derfor ikke

---

⁸⁷ Born, side 2282.

⁸⁸ Born, side 2282-2283.

⁸⁹ Eks. Fortier, side 139, Bagner, side 23, ILA, side 15 og Lew/Mistelis/Kröll, ¶ 8-45.

⁹⁰ ILA, side 5.

⁹¹ Juul/Thommesen, side 283.

bestemmelser om fortrolighed i voldgiftslovgivningen. Man var i arbejdsgruppen hos UNCITRAL opmærksomme på et potentielt problem, men valgte at nedprioritere området.⁹²

Nedenstående voldgiftslove vil typisk finde anvendelse som *lex arbitri*, hvor voldgiftsretten har sæde i de respektive jurisdiktioner. Så længe præceptiv lovgivning i det land hvor voldgiftsretten er sat respekteres, er det dog muligt for parterne at aftale et andet lands processuelle regler som *lex arbitri*.⁹³ Lovvalg er nærmere behandlet nedenfor i afsnit 7.

Alle de behandlede love gælder for såvel national som international voldgift.⁹⁴

2.2.1. Lovgivning, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse

Den new zealandske Arbitration Act⁹⁵ forpligter i sektion 14B(1) parterne til fortrolighed. Det følger af bestemmelsen, at ”[e]very arbitration agreement to which this section applies is deemed to provide that the parties and the arbitral tribunal must not disclose confidential information”.

Forpligtelsen blev vedtaget i loven i 1997 som en direkte respons på australske *Esso Australia v. Plowman*.⁹⁶ Loven blev ændret igen i 2007, hvorefter den indeholder en detaljeret regulering af parternes fortrolighedsforpligtelse.

I den spanske voldgiftslov⁹⁷ fra 2003 findes der i artikel 24(2) følgende bestemmelse: ”The arbitrators, the parties and the arbitral institutions, if applicable, are obliged to maintain the confidentiality of information coming to their knowledge in the course of the arbitral proceedings”.⁹⁸

Fra 2008 har man i Dubai medtaget en bred bestemmelse om fortrolighed i loven, som regulerer Dubai International Financial Centre (DIFC).⁹⁹ Her følger det af sektion 14: ”Unless otherwise agreed by the parties, all information relating to the arbitral proceedings shall be kept confidential, except where disclosure is required by an order of the DIFC Court”.

---

⁹² Binder, ¶11-005.

⁹³ Fouchard/Gaillard/Goldman, ¶¶ 1172 og 1178.

⁹⁴ Spanien artikel 1(1), Skotland artikel 2(1)(c), Australien sektion 2A, New Zealand sektion 6(2)(a)(i) og Norge § 1.

⁹⁵ Arbitration Act, Public Act 1996 No. 99, 2 September 1996.

⁹⁶ Hwang/Chung 2, side 43-44.

⁹⁷ Ley 60/2003 de 23 de diciembre, de Arbitraje.

⁹⁸ Engelsk oversættelse af, Cairns/Oritz, www.voldgiftsforeningen.dk/files/filer/spaniennat.pdf.

⁹⁹ DIFC Law No. 1 of 2008. Det bemærkes, at der er tale om en egentlig lov.

I den skotske Arbitration Act¹⁰⁰ fra 2010 hedder det i Rule 26(1): ”*Disclosure by the tribunal, any arbitrator or a party of confidential information relating to the arbitration is to be actionable as a breach of an obligation of confidence*”.

Der blev også i 2010 tilføjet bestemmelser om fortrolighed i den australske International Arbitration Act¹⁰¹, hvorefter sektion 23C(1) lyder: ”*The parties to arbitral proceedings commenced in reliance on an arbitration agreement must not disclose confidential information in relation to the arbitral proceedings*”. Der er ifølge artikel 22(3) tale en såkaldt ”opt-in”-bestemmelse, hvilket vil sige, at den alene finder anvendelse, hvis parterne har aftalt dette skriftligt, for eksempel i selve voldgiftsklausulen. Indgår parterne ikke en sådan aftale, vil de ikke være forpligtet til fortrolighed.¹⁰²

Den 10. november 2010 blev der vedtaget en ny Arbitration Bill i Hong Kong. Herefter bestemmer Clause 18 følgende: ”*No party may publish, disclose or communicate any information relating to the arbitral proceedings or any award made in those proceedings unless otherwise agreed by the parties*”.¹⁰³

2.2.2. Lovgivning, som ikke pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse

Den norske voldgiftslov¹⁰⁴ har i § 5, stk. 1 denne bestemmelse: ”*Hvis ikke partene har avtalt noe annet for den enkelte sak, er voldgiftsbehandlingen og voldgiftsrettens avgjørelser ikke underlagt taushetsplikt*”. Det er på den måde gjort klart, at det deklatoriske udgangspunkt i norsk voldgiftsret er, at parterne ikke er forpligtet til fortrolighed. En af årsagerne til specifikt at skrive at der som udgangspunkt ikke eksisterer en fortrolighedsforpligtelse, kan være at opfordre parterne til selv at tage stilling til en passende klausul og ikke – måske i en (rets)vildfarelse – forlade sig på et almindeligt princip herom.¹⁰⁵

---

¹⁰⁰ Arbitration (Scotland) Act 2009 (asp 1).

¹⁰¹ Australian International Arbitration Act 1974.

¹⁰² Se hertil *Esso Australia v. Plowman* og sektion 22(3) modsætningsvist.

¹⁰³ ILA, side 7 samt

www.legco.gov.hk/yr10-11/english/hc/papers/hc1022cb2-83-e.pdf og

http://www.cliffordchance.com/publicationviews/publications/2011/01/new_arbitration_lawforhongkong.html.

¹⁰⁴ LOV 2004-05-14 nr 25: Lov om voldgift.

¹⁰⁵ Berg, side 98, skriver dog, at bestemmelsen kan komme som en overraskelse for udenlandske parter.

Derudover behandler, blandt andre, følgende lande ikke fortrolighed i deres nationale lovregler: Belgien, Canada, England, Kina, Danmark, Finland, Frankrig, Irland, Italien, Indien, Japan, Sverige, Schweiz, Tyskland, USA og Østrig.¹⁰⁶

2.2.3. Sammenfatning af de nationale lovregler

Som det fremgår, har de nationale lovgivere de seneste 8 år i stigende omfang medtaget bestemmelser om fortrolighed i voldgiftslovene. Holland er i skrivende stund i gang med at revidere deres voldgiftslov, hvor det er foreslået at medtage en fortrolighedsbestemmelse.¹⁰⁷

På den anden side har Italien ændret sin voldgiftslovgivning i 2006 og Irland i 2010 uden at medtage bestemmelser om fortrolighed.¹⁰⁸

Ovenfor i afsnit 2.1 er det konkluderet, at parterne til en international voldgift ikke kan forvente at fortrolighed følger som et almindeligt udgangspunkt. Efter gennemgangen af de nationale voldgiftsregler er konklusionen tilsvarende, at parterne i almindelighed ikke kan forvente, at der i *lex arbitri* vil gælde en fortrolighedsforpligtelse. Som det vil fremgå af afsnit 3 og 4 indeholder de (få) nationale lovregler ofte en detaljeret regulering af parternes forpligtelse (herunder dens rækkevidde og undtagelser). Hvis parterne ønsker en sådan detaljeret regulering, kan det overvejes at indgå en aftale om at anvende en af lovene på selve forpligtelsen, eller sørge for at reglerne i det hele taget finder anvendelse som en del af *lex arbitri*. Der henvises i øvrigt til afsnit 7 om lovvalg.

2.3. Fortrolighedsbestemmelser i institutionelle voldgiftsregler

Ofte vælger parterne i deres voldgiftsaftale, at en tvist skal behandles ved et voldgiftsinstitut. Herved opnår parterne en række fordele i en organiseret procedure, og de bliver underlagt de regler, som gælder for voldgiftsinstituttet - herunder eventuelle bestemmelser om fortrolighed.

Principielt har intentionelle voldgiftsregler karakter af en aftale mellem parterne (og til dels voldgiftsinstituttet). Det findes dog mest hensigtsmæssigt at behandle de institutionelle regler for sig, på grund af deres særegne karakter.

---

¹⁰⁶ ILA, side 22-25 og Brown 991, note 107.

¹⁰⁷ ILA, side 7.

¹⁰⁸ ILA, side 8.

2.3.1. Institutionelle regler, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse

Der er også en tendens til, at flere og flere institutionelle regler medtager bestemmelser om fortrolighed.¹⁰⁹ Følgende institutionelle voldgiftsregler har bestemmelser, som i et vist omfang pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse.

I reglerne for London Court of International Arbitration (LCIA) følger det af artikel 30(1), at *"the parties undertake as a general principle to keep confidential all awards in their arbitration, together with all materials in the proceedings created for the purpose of the arbitration and all other documents produced by another party"*. En næsten¹¹⁰ identisk bestemmelse findes i reglerne for Swiss International Arbitration (SIA) artikel 43(1), Dubai International Arbitration Centre (DIAC) artikel 41(1) og Hong Kong International Arbitration Centre¹¹¹ (HKIAC) artikel 39(1).

Under German Institution of Arbitration (DIS) hedder det i artikel 43(1): *"The parties [...] shall maintain confidentiality towards all persons regarding the conduct of arbitral proceedings, and in particular regarding the parties involved, the witnesses, the experts and other evidentiary materials"*.

Der er reglerne for China International Economic and Trade Arbitration Commission (CIETAC) artikel 33(2) medtaget en fortrolighedsforpligtelse, hvoraf det fremgår: *"For cases heard in camera, the parties, [...] shall not disclose to any outsiders any substantive or procedural matters of the case"*.

Af andre institutionelle regler, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse kan nævnes World Intellectual Property Organization (WIPO) artikel 73(a), Chamber of Arbitration Milan (CAM) artikel 8(1) og Singapore International Arbitration Center (SIAC) artikel 34(1).

I UNCITRAL Model Rules artikel 23(5) hedder det: *"The award may be made public only with the consent of both parties"*. Det er ikke oplagt om bestemmelsen er rettet til voldgiftsinstituttet eller om den også omfatter parterne. Ifølge Born¹¹² er parterne også omfattet. Bestemmelsen om-

---

¹⁰⁹ Born, side 2265 og ILA, side 10.

¹¹⁰ Der er dog den forskel, at reglerne for SIA skelner mellem hvem, der har produceret materialet, herom nedenfor i afsnit 3.2.

¹¹¹ Forpligtelsen findes alene i reglerne for "Administrated Arbitration".

¹¹² Born, side 2267.

fatter – som det ses - alene voldgiftskendelsen. En tilsvarende bestemmelse er implimenteret i artikel 27(4) i reglerne for International Dispute Resolution under American Arbitration Association (AAA).

2.3.2. Institutionelle regler, som ikke forpligter parterne til fortrolighed

Følgende institutionelle regler indeholder ikke bestemmelser, som pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse.

Reglerne for International Chamber of Commerce (ICC) pålægger ikke parterne nogen direkte fortrolighedsforpligtelse. Det er dog i artikel 20(7) bestemt, at ”[t]he Arbitral Tribunal may take measures for protecting trade secrets and confidential information”. Voldgiftsretten har herved fået kompetence til at beskytte forretningshemmeligheder og fortrolige oplysninger, hvorefter der kan blive tale om, at parterne – i et vist omfang - forpligtes til fortrolighed ved en beslutning af voldgiftsretten.¹¹³ I ICC-reglernes Appendix I artikel 6 og Appendix II artikel 1 findes der interne regler om fortrolighed for voldgiftsdommere og administrativt personale. Bestemmelserne er ikke rettet til parterne,¹¹⁴ hvilket også direkte blev udtalt af domstolen i den amerikanske afgørelse *United States v. Panhandle*.

I reglerne for Stockholm Chamber of Commerce (SCC) hedder det i artikel 46, at ”[u]nless otherwise agreed by the parties, the SCC and the Arbitral Tribunal shall maintain the confidentiality of the arbitration and the award”. Denne fortrolighedsforpligtelse er alene rettet til SCC-instituttet og voldgiftsdommerne, men derimod ikke parterne.¹¹⁵ Der er ikke derudover bestemmelser om fortrolighed i SCC-reglerne.

Reglerne for International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) pålægger i artiklerne 6, 15 og 44 og 48 voldgiftsinstituttet og voldgiftsdommerne en række fortrolighedsforpligtelser. Igen er der tale om bestemmelser, som efter deres formuleringer ikke er rettet til parterne.

---

¹¹³ Se hertil Lazareff, side 87 og Bagner, side 22.

¹¹⁴ Se også Bagner, side 22.

¹¹⁵ Bagner, side 22.

Af andre voldgiftsinstitutter, som ikke direkte pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse kan nævnes JCAA,¹¹⁶ ICAC¹¹⁷ samt The Danish Institute of Arbitration.

2.3.3. Hvad kan parterne i institutionel voldgift forvente?

Modsat national lovgivning pålægger de fleste institutionelle voldgiftsregler i større eller mindre omfang parterne en fortrolighedsforpligtelse. Det er dog værd at bemærke, at en række internationalt betydningsfulde voldgiftsinstitutter – særligt ICC - fortsat ikke har nedskrevet et sådant udgangspunkt.

Begrundelsen for ikke at medtage fortrolighed i institutionelle regler har generelt været problemer med at formulere et passende udgangspunkt og dets undtagelser.¹¹⁸ Ud fra den betragtning kan der *ikke* slutes modsætningsvist og konkluderes, at parterne til disse regler ikke er bundet til fortrolighed som et almindeligt voldgiftsretligt udgangspunkt.

Ovenfor i afsnit 2.1.7 er der citeret en ikke-publiceret ICC-kendelse, hvorefter det har været opfattelsen hos voldgiftsretten samt deres kollegaer, der ofte var voldgiftsdommere under ICC-reglerne, at voldgift som udgangspunkt er fortrolig. Som tidligere nævnt¹¹⁹ – under henvisning til afgørelserne *Nafimco v. Wheeler* og *United States v. Panhandle* – har retspraksis ikke har fulgt et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed i ICC-voldgift.

For så vidt angår fortrolighed er der ikke noget i institutionel voldgifts natur, som gør, at det adskiller sig fra en *ad hoc*-voldgift.¹²⁰ På den baggrund, samt på baggrund af de nævnte domme, bør parterne til institutionel voldgift ikke i almindelighed forvente fortrolighed, medmindre voldgiftsinstituttets regler direkte foreskriver dette – hvilket dog ofte er tilfældet. Hvor parterne har valgt institutionelle voldgiftsregler, som ikke indeholder en fortrolighedsklausul, vil eksistensen af en forpligtelse - i mangel på aftale - igen afhænge af lovvalget.

---

¹¹⁶ Japan Commercial Arbitration Association.

¹¹⁷ International Arbitration Court of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation.

¹¹⁸ Dimolitsa, side 8, ILA, side 10 samt i forhold til ICC Schwartz, side 1.

¹¹⁹ Også i afsnit 2.1.7.

¹²⁰ Herved forstås voldgift, der gennemføres uden brug af et voldgiftsinstitut.

2.4. Opsamling - hjemmel til fortrolighed i eksplicit aftale

Det er konkluderet i afsnit 2.1.8, at parterne til en voldgiftsaftale ikke i almindelighed kan forvente, at de herved vil få deres eventuelle tvister afgjort i fortrolighed og forholdet er kun sjældent reguleret i de nationale voldgiftslovgivninger (afsnit 2.2.3).

Hvis parterne ønsker fortrolighed, bør de derfor sikre sig, at der eksisterer en *passende* forpligtelse. Det kan blandt andet ske ved, at de er opmærksomme på, at det relevante lovvalg¹²¹ indeholder en sådan eller ved valg af det rette sæt institutionelle voldgiftsregler.

Ofte vil den mest oplagte – og sikre – måde at opnå fortrolighed på imidlertid være at indgå en eksplicit aftale herom. Det bemærkes hertil, at det er fuldt ud accepteret, at parterne som en del af partsautonomien kan aftale fortrolighed.¹²² I den forbindelse blev det også direkte udtalt i australske *Esso Australia v. Plowman*¹²³ og svenske *Bulbank v. AIT*, at parterne kunne have vedtaget en fortrolighedsklausul.

3. Rækkevidden af fortrolighedsforpligtelser

Hvis parterne er forpligtet til fortrolighed, er det næste spørgsmål hvilke informationer og hvilket materiale, der er omfattet af forpligtelsen.

Fortrolighedshjemlen kan selvsagt være formuleret specifikt og udtømmende, hvorefter dens rækkevidde kun sjældent vil volde problemer. Ofte er det imidlertid ikke tilfældet.

I flere institutionelle regler er fortrolighedsforpligtelsen bredt formuleret. Eksempelvis findes følgende udformninger af forpligtelsens rækkevidde: ”*the conduct of arbitral proceedings*”,¹²⁴ ”*the proceedings*”,¹²⁵ ”*all matters relating to the arbitration proceedings*”¹²⁶ og ”*any substantive or procedural matters of the case*”.¹²⁷

Om de institutionelle reglers brede formuleringer har Brown anført, at de ofte er ”*too broad and too vague to be of practical guidance*”¹²⁸ hvilket ifølge samme forfatter betyder, at de

---

¹²¹ Herom i afsnit 7.

¹²² Dessemontet, side 9 og Born, side 2255-2256.

¹²³ I *Esso Australia v. Plowman*, synes det dog indikeret, at domstolen konkret ville have gjort undtagelse til en sådan aftale. Herom nedenfor i afsnit 4.6.

¹²⁴ DIS Rules, Artikel 43(1).

¹²⁵ Milan Rules Artikel 8(1).

¹²⁶ SIAC Rules, Rule 34(1).

¹²⁷ CIETAS Rules Artikel 33(2).

¹²⁸ Brown, side 999.

“do not provide ipso facto protection of confidentiality”.¹²⁹ Tilsvarende kan indvendes, hvor parterne har truffet en eksplicit fortrolighedsaftale og formuleret den i brede vendinger.

I det følgende vil det blive undersøgt hvilke informationer og hvilket materiale, som parterne i almindelighed kan forvente er omfattet af en fortrolighedsforpligtelse. De konklusioner, som vil blive draget er primært relevante hvor fortrolighedsforpligtelsen ikke er specifikt formuleret. I de jurisdiktioner hvor fortrolighedsforpligtelsen gælder som et uskrevet voldgiftsretligt udgangspunkt, vil det tilsvarende være nødvendigt at afgøre dens rækkevidde ud fra lignende betragtninger.

3.1. Eksistensen af tvisten og voldgiftsprocessen

I forhold til en eventuel fortrolighedsforpligtelse omkring selve tvisten, kan man forestille sig to mulige udstrækninger. Den videst mulige forpligtelse vil dække det forhold, at der overhovedet eksisterer en uoverensstemmelse mellem parterne, mens en snævre forpligtelse alene vil fortroligholde det forhold, at uoverensstemmelsen nu skal afgøres ved voldgift.

Hvor rækkevidden er behandlet i litteraturen, har det været antaget, at en fortrolighedsforpligtelse i almindelighed også omfatter det forhold, at en tvist skal afgøres ved voldgift. Således har Fouchard/Gaillard/Goldman skrevet: “*It is generally considered that [...] the existence of the arbitral proceedings, is confidential*”.¹³⁰ Den samme opfattelse findes hos Lew/Mistelis/Kröll, som har anført om forpligtelsens rækkevidde, at “*the existence of the arbitration, the subject matter, [...] cannot be divulged to third parties*”.¹³¹

Under de institutionelle regler er fortrolighedsklausulerne ofte formuleret meget forskelligt. Det er oplagt, at formuleringer som “*information concerning the existence of an arbitration*”¹³² omfatter selve eksistensen af voldgiftstvisten. Spørgsmålet er, om de ovenfor nævnte brede fortrolighedsklausuler også omfatter selve eksistensen. I SIAC-reglernes artikel 35(3) er der indsat følgende definatoriske bestemmelse: “*In this Rule, “matters relating to the proceedings” means the existence of the proceedings*”, definitionen støtter, at eksistensen af voldgiftsprocessen er dækket

---

¹²⁹ Brown, side 999.

¹³⁰ Fouchard/Gaillard/Goldman, ¶ 1412.

¹³¹ Lew/Mistelis/Kröll, ¶ 1-26.

¹³² WIPO reglerne artikel 73(a) og lignende i HKIAC artikel 39(1).

af de bredere bestemmelser. Ifølge ILA¹³³ vil de brede fortrolighedsbestemmelser formodningsvis også forpligte parterne til at holde eksistensen af voldgiftsprocessen fortrolig.

I national lovgivning har den skotske Arbitration Act i Rule 26(4) fortrolighedsbelagt “*any information relating to [...] the dispute*”. Bestemmelsen må også antages at omfatte selve eksistensen af tvisten. Den new zealandske Arbitration Act specificerer i sektion 2, hvilke informationer, der er fortrolige. Der er at gøre med en opremsning af specifikke oplysninger og dokumenter (“*statement of claims*”, “*any evidence*” etc.), og det synes forudsat, at selve eksistensen ikke er fortrolighedsbelagt. Som nævnt indeholder den australske Arbitration Act i sektion 15 nu en optin fortrolighedsbestemmelse. Formuleringen heri minder meget om den new zealandske og vil heller ikke dække selve eksistensen af voldgiften. Den spanske voldgiftslov artikel 24(2) omfatter, “*information coming to their knowledge in the course of the arbitral proceedings*”. Denne må, ligesom den australske og new zealandske Arbitration Act, tage sig på informationer, som udspringer af processen og ikke eksistensen af voldgiftsprocessen i sig selv.

I de fleste afgørelser omkring fortrolighed har der været offentliggørelse af mere end blot eksistensen af tvisten. Problemet er derfor kun sjældent prøvet direkte. I den franske afgørelse *Bleustein v. True North* havde selskabet True North i en pressemeddelelse til nyhedstjenesten Bloomberg udtalt, at der eksisterede en tvist, som skulle afgøres ved voldgift samt oplyst om størrelsen af det påståede krav. Afgørelsen anerkender, som nævnt ovenfor, et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed, og i forhold til forpligtelsens rækkevidde udtalte domstolen, at parterne “*must avoid any publicity relating to the dispute between them*”,¹³⁴ og der blev udstedt et påbud om, at parterne ikke efterfølgende måtte offentliggøre informationer omkring tvisten. I afgørelsen omfattede fortrolighedsforpligtelsen således også eksistensen af voldgiftstvisten.

Rækkevidden har også været berørt i den offentliggjorte voldgiftskendelse *Amco Asia v. Republic of Indonesia*. I sagen påstod selskabet Amco Asia at et hotelprojekt, som var under opførelse i Indonesien, uretmæssigt var blevet eksproprieret af det indonesiske militær. En storaktionær i Amco Asia indrykkede en artikel i erhvervsmagasinet *The Hong Kong Business Standard*, hvor voldgiftens eksistens samt Amco Asia’s version af uoverensstemmelsen blev nævnt. Voldgiftsretten synes at forudsætte, at der eksisterer en almindelig fortrolighedsforpligtelse, men at der kon-

---

¹³³ ILA, side 12.

¹³⁴ Engelsk oversættelse fra Born, side 2261. Se også Lazareff, side 89.

kret ikke var tale om et brud, idet det blev udtalt: “*as to the 'spirit of confidentiality of the arbitral procedure, it is right to say that the Convention and the Rules do not prevent the parties from revealing their case*”.¹³⁵ Domstolen lagde desuden vægt på, at videregivelsen “*could not have done any actual harm to Indonesia, nor aggravate or exacerbate the legal dispute*”.

Afgørelsen kan tages til indtægt for, at en fortrolighedsforpligtelse i almindelighed er begrænset til informationer, der i mere snæver forstand udspringer af voldgiftsprocessen og ikke tvistens eksistens og oplysninger om uoverensstemmelsen i almindelighed.

Der er intet belæg for at de engelske afgørelser, blandt andre *Dolling Baker v. Merrett*, *Hassneh Insurance v. Mew* og *Ali Shipping v. Trogir*, skulle fortrolighedsbelægge selve eksistensen af tvisten eller det faktum, at den skal afgøres ved voldgift. Tværtimod synes særligt de to første afgørelser at udtale sig relativt snævert omkring hvilke specifikke typer af dokumenter og informationer, der er fortrolighedsbelagte (herom nedenfor i afsnit 3.2-3.5).

I forhold til det engelske udgangspunkt om fortrolighed, må det også have for øje, at fortrolighedsforpligtelsen tidligere har været begrundet i en naturlig forlængelse af høringerne private karakter.¹³⁶ Det taler for at begrænse forpligtelsen til informationer og dokumenter, som relaterer sig til høringerne, og ikke det blotte faktum at der er opstået en tvist, eller at denne skal afgøres ved voldgift.

Ud fra et pragmatisk synspunkt synes det ikke praktisk, at selve eksistensen af voldgiften er dækket af en fortrolighedsforpligtelse. Der vil altid eksistere et antal personer, som ganske overfladisk har med voldgiften at gøre på den ene eller den anden måde, og selv om flertallet af disse gennem deres stilling eller en aftale vil være pålagt en fortrolighedsforpligtelse (eller tavshedspligt), kan det næppe altid være tilfældet.¹³⁷ Advokater og voldgiftsdommere kan også være forpligtet til at videregive det faktum, at der er en tvist (samt navnet på parterne) i forbindelse med habilitetserklæringer i andre sammenhænge.¹³⁸ Endelig vil der ofte kunne være en lovbestemt pligt til at oplyse om eksistensen af tvisten.¹³⁹

---

¹³⁵ Tvisten skulle afgøres under ICSID-reglerne, der ikke indeholder en fortrolighedsforpligtelse.

¹³⁶ Redfern/Hunter, ¶ 2.149, *Hassneh Insurance v. Mew* og *Insurance co. v. Lloyd's Syndicate*. Se hertil ovenfor i afsnit 2.1.1.

¹³⁷ Brown, side 1004.

¹³⁸ Brown, side 1002-1003.

¹³⁹ Om situationer hvor videregivelse er påkrævet ved lov se nærmere nedenfor i afsnit 4.5.

På baggrund af flertallet af ovenstående afgørelser og de vanskeligheder, der er forbundet med at holde eksistensen af tvisten fortrolig, er retstilstanden formentlig den, at eksistensen af uoverensstemmelsen og det forhold at den skal afgøres ved voldgift, ikke i almindelighed vil være fortrolighedsbelagt. Resultatet er mest sikkert i forbindelse med eksistensen af selve uoverensstemmelsen og mindre sikkert i forhold til det, at tvisten skal afgøres ved voldgift.

Hvor parterne ønsker eksistensen af deres uoverensstemmelse og voldgiften fortrolig, bør de indsætte en klausul herom i den underliggende kontrakt.

I relation til tilfælde hvor eksistensen af voldgiften er fortrolighedsbelagt udtalelses det fra ILA: *“Where there is an obligation to keep confidential the existence of the arbitration, this would reasonably seem to imply also an obligation to maintain confidential all information concerning the details of the dispute and of the arbitration”*.¹⁴⁰ Det mener jeg tilsvarende vil være en naturlig konsekvens - dels som en nødvendighed for at holde eksistensen fortrolig og dels ud fra en betragtning om det mindre i det mere.

3.2. Dokumenter og beviser fremdannet af en part til brug for voldgiftsprocessen

Det undersøges i dette afsnit i hvilket omfang dokumenter og beviser, som en part har *fremdannet til brug for voldgiftsprocessen*, er fortrolighedsbelagt. Materiale, som eksisterer uafhængigt af voldgiftssagen, er behandlet nedenfor i afsnit 3.3.

I forhold til det omhandlede materiale har Brown udtalt: *“In general, documents produced during, or in preparation for, an arbitration, as well as evidence introduced during the arbitration, are protected by a duty of confidentiality”*.¹⁴¹ Lignende har det været anført af Lew/Mistelis/Kröll, som har skrevet at *“the evidence, the documents that are prepared for and exchanged in the arbitration [...] cannot be divulged to third parties”*.¹⁴² Forfatterne skelner ikke mellem hvem, der har produceret materialet.

Ses der på de institutionelle regler, har flere af disse fokuseret på materiale, som er tilvejebragt i forbindelse med voldgiftsprocessen. Således dækker fortrolighedsforpligtelsen i LCIA reglernes artikel 30(1): *“all materials in the proceedings created for the purpose of the arbitration”*. En

---

¹⁴⁰ ILA, side 13.

¹⁴¹ Brown, side 1004.

¹⁴² Lew/Mistelis/Kröll, ¶ 1-26.

identisk bestemmelse findes i DIAC-reglernes artikel 41(1). I følge WIPO-reglernes artikel 74(A) omfattes: “*any documentary or other evidence given by a party or a witness in the arbitration*”. De nævnte institutionelle regler skelner heller ikke mellem hvem, der har fremlagt materialet.

Ifølge den new zealandske Arbitration Act sektion 2(1)(b)(i) og (ii) er følgende fortrolighedsbelagt: “*the statement of claim, statement of defence, and all other pleadings, submissions, statements, or other information supplied to the arbitral tribunal by a party*” og “*any evidence (whether documentary or otherwise) supplied to the arbitral tribunal*”. Der findes identiske bestemmelser i den australske Arbitration Act.¹⁴³ Heller ikke her sondres der mellem hvem, som har fremdannet materialet.

I den engelske afgørelse *Dolling Baker v. Merrett* blev det udtalt, at forpligtelsen dækker “*any documents prepared for and used in the arbitration or disclosed or produced in the course of the arbitration*” og i forhold til beviser fastslås det, at parterne ikke må videregive “*transcripts or notes of the evidence*”. Nøjagtigt samme ordvalg er senest blevet gentaget i *Emmot v. Wilson*, som også henviser til *Dolling Baker v. Merrett*.

Efter ovenstående kan det med rimelighed antages at dokumenter og beviser, som er produceret med henblik på voldgiftsprocessen, i almindelighed vil være omfattet af en fortrolighedsforpligtelse.

Som det ses, skelnes der i de nævnte institutionelle regler, nationale love og retspraksis ikke mellem hvem, der har fremlagt materialet. Det må – som anført indledningsvist - imidlertid overvejes, om fortrolighedsforpligtelsen alene omfatter beviser og dokumenter fremlagt af den anden part i sagen, eller om parterne også er forpligtede til ikke at videregive egne beviser og dokumenter.

Der er SIA reglernes artikel 43(1) omfatter forpligtelsen alene “*materials submitted by another party*” og i The IBA Rules on the Taking of Evidence¹⁴⁴, fremgår det af artikel 3(12), at “[a]ll

---

¹⁴³ Sektion 15(1)(a) og (d).

¹⁴⁴ <http://www.int-bar.org/images/downloads/iba%20rules%20on%20the%20taking%20of%20evidence.pdf>.

Der er tale om et sæt regler for bevisførelse, som parterne kan vedtage.

documents produced by a Party pursuant to the IBA Rules of Evidence [...] shall be kept confidential by the Arbitral Tribunal and by the other Parties”.

I *Ali Shipping v. Trogir* er der formuleret følgende generelle undtagelse til fortrolighedsforpligtelsen: *“where disclosure is made with the express or implied consent of the party who originally produced the material”*. Forestiller man sig en voldgiftssag med tre eller flere parter, vil der ifølge denne undtagelse tilsyneladende alene kræves samtykke¹⁴⁵ fra den part, som har fremdannet materialet til voldgiftssagen. Set i det lys synes undtagelsen vel at forudsætte, at forpligtelsen ikke rækker til eget materiale.

Formålet med en fortrolighedsforpligtelse i voldgift er blandt andet at beskytte parternes omdømme og forretningsmæssigt følsomme oplysninger. Dette beskyttelsesbehov vil imidlertid være relevant, uanset om der er tale om modpartens eller egne dokumenter og beviser.

På baggrund af formålet med forpligtelsen og det forhold at retspraksis, institutionelle regler og lovgivningen *ikke i almindelighed* har skelnet mellem hvem, der har fremlagt materialet, må retstilstanden formentlig være, at en part også er forpligtet til fortrolighed med det materiale, som vedkommende selv har fremdannet til brug for voldgiftsprocessen.

3.3. Andre informationer og historiske dokumenter

Der kan skelnes mellem materiale, som er fremdannet med voldgiftsprocessen for øje (de ovenfor behandlede dokumenter og beviser) samt informationer og materiale, der ikke har en sådan snæver tilknytning til voldgiftsprocessen, herunder historiske dokumenter.¹⁴⁶ Spørgsmålet er herefter, om oplysninger omkring parternes kontraktforhold og andet materiale, som allerede eksisterede inden voldgiftsprocessen, men som dog er blevet fremlagt i forbindelse hermed, vil være fortrolighedsbelagt.

Ses der på de institutionelle regler, gælder der ifølge LCIA-reglernes artikel 30(1)¹⁴⁷ en fortrolighedsforpligtelse for: *“materials in the proceedings created for the purpose of the arbitration”* og *“documents produced by another party in the proceedings not otherwise in the public domain”*.

---

¹⁴⁵ Om undtagelse til fortrolighedsforpligtelse ved samtykke se afsnit 4.1.

¹⁴⁶ ILA, side 13 og Dimolitsa, side 18-19.

¹⁴⁷ En tilsvarende bestemmelse findes i DIAC artikel 41(1).

Ordet “*produced*” betyder i denne sammenhæng ”*fremlagt*”.¹⁴⁸ Bestemmelsen må derfor forstås således, at en part er forpligtet til fortrolighed i forhold til modpartens historiske dokumenter, som parten får kendskab til i forbindelse med voldgiftsprocessen, og som ikke i forvejen er offentligt tilgængelige. Derimod er parterne kun forpligtet til fortrolighed med egne dokumenter ”*created for the purpose of the arbitration*”.¹⁴⁹

I SIA-reglernes artikel 43(1) er “*all materials submitted by another party in the framework of the arbitral proceedings not otherwise in the public*”, dette må også antages at omfatte modpartens historisk materiale.¹⁵⁰

I retspraksis har domstolene i *Dolling Baker v. Merrett* og *Emmot v. Wilson* fortrolighedsbelagt dokumenter, som er “*disclosed or produced in the course of the arbitration*”. Dette synes at omfatte såvel egne som modpartens historiske dokumenter. Tilsvarende vil følge af den new zealandske¹⁵¹ og australske¹⁵² Arbitration Act, som fortrolighedsbelægger dokumenter “*supplied to the arbitral tribunal by a party*”.

Efter min opfattelse, kan det ikke i almindelighed være parternes intentioner at den, der vælger at fremlægge allerede eksisterende materiale i voldgiften skal have indskrænket sine anvendelsesmuligheder med dette i andre sammenhænge. Det vil også kunne have den konsekvens, at en part vælger ikke at fremlægge relevant materiale. Det har derimod mere for sig, at det historiske materiale modparten fremlægger ikke frit kan videregives af den anden part.

Retstilstanden er derfor formentlig den, at en part ikke har nogen fortrolighedsforpligtelse over for egne historiske dokumenter, som er fremlagt i voldgiftssagen (modsat egne dokumenter, som er fremdannet til voldgiftsprocessen),¹⁵³ mens parterne har en fortrolighedsforpligtelse i forhold til alle dokumenter, som den anden part fremlægger, så længe disse ikke allerede er gjort offentlige eller videregivet til den anden part uden for voldgiftsprocessen.¹⁵⁴

---

¹⁴⁸ Se hertil Garner, side 1328.

¹⁴⁹ De ovenfor i afsnit 3.2 behandlede dokumenter.

¹⁵⁰ Som nævnt ovenfor, er parterne ifølge SIA reglerne ikke forpligtet til fortrolighed med eget fremlagt materiale.

¹⁵¹ Den new zealandske Arbitration Act, sektion 2(1)(b)(i).

¹⁵² Den australske Arbitration Act, sektion 15(1)(a).

¹⁵³ Se også Noussia, side 129, som dog ikke skelner mellem hvem, der har fremlagt materialet.

¹⁵⁴ Det vil svare til retstilstanden under LCIA-reglernes artikel 30(1).

Hvis en part ikke er forpligtet til fortrolighed med egne historiske dokumenter, må der heri også ligge at andre informationer, som parten har fået viden om uden for selve voldgiftsprocessen, eksempelvis på grund af den underliggende kontrakt, ikke vil være omfattet af en *voldgiftsretlig* fortrolighedsforpligtelse. Således kan eksempelvis det forhold, at en part mener, at der er mangler ved en leveret ydelse - i voldgiftsretlig henseende - ikke anses som fortroligt, blot der ikke videregives dokumenter og oplysninger, der snævert relaterer sig til processen. Tilsvarende vil gælde for andre (påståede) fakta omkring uoverensstemmelsen og kontrakten. Sådanne forhold kan selvsagt være fortrolighedsbelagt ved anden aftale.

Resultatet er støttet af den ovenfor refererede voldgiftskendelse *Amco Asia v. Republic of Indonesia*, hvor der ikke var tale om et brud på en fortrolighedsforpligtelse ved at en part offentliggjorde eksistensen af voldgiften samt sin version af den bagvedliggende uoverensstemmelse.

Der er herved anlagt en ganske snæver fortolkning af parternes fortrolighedsforpligtelse i forhold til informationer og dokumenter, der ikke direkte udspringer af voldgiftsprocessen. Ofte vil der givetvis være holdepunkter for at fortolke den enkelte fortrolighedsforpligtelse bredere.

3.4. Proceduren samt og andre informationer fra høringerne

I det følgende diskuteres det, i hvilket omfang en part kan gengive procedurerne samt andre informationer, der direkte stammer fra høringerne.

Omkring genparter fra proceduren har Brown anført: “*After all, if the transcripts of the proceedings are made public domain, parties might as well invite “strangers” to observe the proceedings in person*”.¹⁵⁵ Herefter konkluderes det af Brown, at der må være en formodning for, at referater fra høringerne er dækket af en fortrolighedsforpligtelse.

I den engelske afgørelse *Hassneh Insurance v. Mew* var en del af begrundelsen for fortrolighedsforpligtelsen en naturlig udstrækning af høringerne private karakter (se hertil afsnit 2.1.1). Ud fra det synspunkt er det nærliggende at antage, at fortrolighedsforpligtelsen omfattede proceduren og andre informationer omkring høringerne.

Imidlertid nævnes det ikke i de engelske afgørelser, at informationer fra høringerne i *almindelighed* er fortrolige. Afgørelserne henviser i stedet mere snævert til at blandt andet

---

¹⁵⁵ Brown, side 1011.

”*transcripts or notes of the evidence*”¹⁵⁶ og ”*any documents prepared for and used in the arbitration*”¹⁵⁷ er fortrolige. Hertil skriver Dessemontet: ”*confidentiality does not extend to the minutes of the hearings, or so it would seem according to English practice*”.¹⁵⁸ Det har, så vidt ses, aldrig været direkte prøvet i engelsk ret, om høringerne i almindelighed er fortrolige.

Det er dog tvivlsomt, om man kan slutte modsætningsvis fra, at de nævnte afgørelser alene udtaler sig om specifikke dokumenter og oplysninger, til at der herudover frit kan gengives oplysninger fra høringerne.¹⁵⁹

Den new zealandske¹⁶⁰ og australske¹⁶¹ Arbitration Act indeholder begge bestemmelser, som fortrolighedsbelægger ”*the statement of claim, statement of defence, and all other pleadings, submissions, statements, or other information supplied to the arbitral tribunal by a party*” og ”*any transcript of oral evidence or submissions given before the arbitral tribunal*”. Den specifikke opremsning af fortrolige informationer, må anses for at omfatte alle væsentlige dele af høringerne.

I den skotske Arbitration Act er parterne forpligtet til at fortroligholde ”*any information relating [...] the arbitral proceedings*”,¹⁶² og i den spanske omfatter forpligtelsen: ”*information coming to their knowledge in the course of the arbitral proceedings*”. Bestemmelserne, der direkte tager sigte på informationer, som udspringer af voldgiftsprocessen må antages også at omfatte parternes procedure og andre informationer, der relaterer sig til høringerne.

Under de institutionelle regler er høringerne heller ikke eksplicit nævnt. De tidligere nævnte bredt formulerede bestemmelser i de institutionelle regler, som forpligter til at fortroligholde eksempelvis ”*the conduct of arbitral proceedings*”¹⁶³ må ligesom ovenstående dække høringerne. Tilsvarende vil gælde lignende brede formuleringer, som parterne måtte aftale, eller hvor fortrolighed gælder som et almindeligt udgangspunkt i voldgiften.

Det almindelige udgangspunkt vil efter ovenstående være at proceduren og andre informationer, der relaterer sig direkte til høringerne er omfattet af en fortrolighedsforpligtelse.

---

¹⁵⁶ Se blandt andre *Dolling Baker v. Merrett, Hassneh Insurance v. Mew og Emmot v. Wilson*.

¹⁵⁷ Se blandt andre *Dolling Baker v. Merrett og Emmot v. Wilson*.

¹⁵⁸ Dessemontet, side 6.

¹⁵⁹ Det taler på den anden side for, at de engelske afgørelser ikke blot har taget stilling til den forelagte tvist, men udtaler sig om retsstillingen mere generelt.

¹⁶⁰ Sektion 2(1)(b)(i) og (iv).

¹⁶¹ Sektion 15(1)(a) og (d).

¹⁶² Skotlands Arbitration Act Rule 26(4)(b).

¹⁶³ DIS Rules, artikel 43(1).

3.5. Vidneudtalelser og sagkyndiges erklæringer

Det undersøges i det følgende, om udtalelser fra vidner og sagkyndige vil være omfattet af en voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse.

I følge afgørelserne *Dolling-Baker v. Merett* og *Emmot v. Wilson* er en part forpligtet til “*not to disclose in any other way what evidence had been given by any witness in the arbitration*”.

I *Ali Shipping v. Trogir* udtalte domstolen sig ikke direkte om hvilke oplysninger, der er fortrolige. Derimod blev der formuleret en række undtagelser til en almindelig fortrolighedsforpligtelse og ifølge begrundelsen finder disse undtagelser ikke blot anvendelse på selve voldgiftskendelsen, men også på “*the proofs of witnesses*”, som dermed også må være forudsat fortrolige.

Spørgsmålet blev også prøvet – på lidt særegen vis - i den engelske afgørelse *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)*. En part i en voldgiftssag ønskede at fremlægge sagkyndige udtalelser fra en tidligere voldgiftssag mellem to andre parter, men hvor samme sagkyndige havde været anvendt. Parten ønskede herved at bevise, at der ikke var overensstemmelse med den sagkyndiges udtalelser i de to voldgiftssager. Modparten i den første voldgiftssag var villig til at videregive udtalelserne, men den sagkyndige selv protesterede og de nationale domstole blev anmodet om at give tilladelse til, at oplysningerne måtte fremlægges. Spørgsmålet var derfor, om den sagkyndige havde krav på, at parterne i voldgiften holdt dennes udtalelser fortrolige. Retten udtalte, at parterne var forpligtet til fortrolighed over for hinanden, den sagkyndige var fortrolighedsforpligtet over for parterne, og endelig at parterne også var forpligtet til fortrolighed over for den sagkyndige.

Bortset fra de få jurisdiktioner hvor der eksisterer et voldgiftsretligt princip om fortrolighed (England), og de jurisdiktioner hvor forpligtelsen er reguleret i national lovgivning, udspringer fortrolighed af partsautonomien og hermed det forhold, at parterne for deres eget vedkommende kan aftale – enten eksplicit eller stiltiende - den beskyttelse, der ligger i fortrolighed. På den baggrund er det ikke nærliggende, at en sagkyndig (eller et vidne) kan påberåbe sig parternes fortrolighedsforpligtelse, når parterne til voldgiften samtykker i, at oplysningerne må videregives. Afgørelsens rækkevidde må derfor være begrænset til England.¹⁶⁴

---

¹⁶⁴ Konkret blev der i afgørelsen, *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)*, gjort undtagelse til fortrolighedsforpligtelsen, herom nedenfor i afsnit 4.3.

Voldgiftslovene i Australien, New Zealand, Skotland og Spanien nævner ikke direkte vidners og sagkyndiges udtalelser. Som nævnt ovenfor i afsnit 3.4 fortrolighedsbelægger lovene blandet andet ”*information relating to [...] the arbitral proceedings*” (Skotland)¹⁶⁵, “*other information supplied to the arbitral tribunal by a party*” (New Zealand og Australien),¹⁶⁶ “*transcript of oral evidence*” (New Zealand og Australien)¹⁶⁷ og ”*information coming to their knowledge in the course of the arbitral proceedings*” (Spanien).¹⁶⁸ Særligt henset til at vidne- og sagkyndige erklæringer er snævert forbundet med voldgiftsprocessen og høringerne, må de nævnte bestemmelser anses for at fortrolighedsbelægge disse.

De institutionelle regler har heller ikke direkte nævnt udtalelser fra vidner og sagkyndige. Erklæringerne må dog også her være forudsat omfattet af de brede fortrolighedsbestemmelser, som relaterer sig til ”*the proceedings*”.¹⁶⁹ Tilsvarende vil gælde hvor parterne ved eksplicit aftale måtte have vedtaget en sådan generel fortrolighedsbestemmelse.

Udgangspunktet vil efter ovenstående være, at erklæringer fra vidner og sagkyndige er omfattet af parternes fortrolighedsforpligtelse. Forpligtelsen finder som udgangspunkt alene anvendelse, fordi parterne selv har ønsket denne beskyttelse, og et vidne eller en sagkyndig bør ikke uden særskilt aftale, eller anden hjemmel hertil, kunne påberåbe sig fortrolighedsforpligtelsen.

3.6. Forretningshemmeligheder

Det er blevet anført om den voldgiftsretlige fortrolighedsforpligtelsen: “*The primary purpose of the principle is the protection of business secrets*”.¹⁷⁰ Hvis der er tale om forretningshemmeligheder, som en part har fået viden om som følge af voldgiftsprocessen, vil det - i hvert fald som oftest – følge af ovenstående, at de er fortrolighedsbelagte.

Der er ikke i retspraksis, institutionelle regler eller national lovgivning *direkte* skelnet mellem forretningshemmeligheder og andre informationer i relation til parternes *voldgiftsretlige* fortrolighedsforpligtelse. Skulle der alligevel være tvivl om, hvorvidt dokumenter og andre oplysninger

---

¹⁶⁵ Skotlands Arbitration Act, Rule 26(4)(b).

¹⁶⁶ New Zealandske Arbitration Act, sektion 2(1)(b)(i) og Australien sektion 15(1)(a).

¹⁶⁷ New Zealandske Arbitration Act, sektion 2(1)(B)(iv) og Australien sektion 15(1)(d).

¹⁶⁸ Artikel 24(2) i spanske Ley de Arbitraje. Igen en engelsk oversættelse af Cairns/Oritz.

¹⁶⁹ Eksempelvis DIS Rules, Artikel 43(1), Milan Rules Artikel 8(1), SIAC Rules, Rule 34(1), CIETAS Rules Artikel 33(2).

¹⁷⁰ Fouchard/Gaillard/Goldman, ¶ 384.

er omfattet af rækkevidden af en fortrolighedsforpligtelse, må deres karakter af forretningshemmeligheder være et moment, der taler for fortrolighed. Dette er også støttet af den engelske afgørelse *Emmot v. Wilson*, hvor det anføres: “*The content of the obligation may depend on the context in which it which it arises and on the nature of the information or document at issue*”.

I afgørelsen *Bulbank v. AIT* udtalte den svenske Svea Hövrett, som tidligere nævnt, at der gælder en almindelig loyalitetspligt, som i visse tilfælde forbyder videregivelse af oplysninger fra en voldgiftssag. Det blev hertil anført at særligt videregivelse af informationer, ”*som rör parternas verksamhet eller deras utveckling av talan i skiljetvisten normalt få anses mera skyddsvärda*” vil kunne konstituere et brud på loyalitetspligten.

Det forekommer nærliggende, at den part, der illoyalt videregiver eller offentliggør forretningsfølsomme oplysninger, som denne har fået viden om i forbindelse med voldgiften, vil kunne pådrage sig et erstatningsansvar som følge af et brud på en almindelig loyalitetspligt.¹⁷¹ Forholdet har imidlertid ikke karakter af en egentlig *voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse* og diskuteres derfor ikke nærmere her.

Det bemærkes, at der her alene tales om forretningshemmeligheder, som er blevet fremlagt i forbindelse med voldgiftssagen. Forretningshemmeligheder som en part har fået viden om gennem deres underliggende kontraktforhold, må reguleres gennem en almindelig kontraktretlig fortrolighedsforpligtelse eller relevant national lovgivning.¹⁷²

3.7. Voldgiftskendelsen og andre beslutninger af voldgiftsretten

Til sidst må det overvejes, om parterne er pålagt en fortrolighedsforpligtelse i forhold til selve voldgiftskendelsen (samt eventuelle foreløbige kendelser), og de beslutninger voldgiftsretten i øvrigt måtte træffe.

I det omfang institutionelle voldgiftsregler pålægger parterne en fortrolighedsforpligtelse omfatter disse - så vidt ses - altid selve voldgiftskendelsen og ofte også andre beslutninger truffet af

---

¹⁷¹ Også her vil lovvalget være af betydning.

¹⁷² Eksempelvis Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIP) artikel 39 og for Danmarks vedkommende Markedsføringslovens § 19.

voldgiftsretten.¹⁷³ ¹⁷⁴ Tilsvarende er voldgiftskendelsen og andre beslutninger omfattet af den new zealandske,¹⁷⁵ australske¹⁷⁶ og skotske¹⁷⁷ Arbitration Act.

Af Fouchard/Goldman/Gaillard har det været anført: “*It is generally considered that the arbitral award [...] is confidential*”.¹⁷⁸ Den samme holdning findes hos Lew/Mistelis/Kröll.¹⁷⁹ Det bemærkes, at i begge værker anses eksistensen af voldgiftstvisten for fortrolig, hvorfor selve voldgiftskendelsen forudsætningsvis også må være det.

Også retspraksis tegner et billede af, at voldgiftskendelsen i almindelighed er omfattet af parteres fortrolighedsforpligtelse.

I den franske afgørelse *Aïta v. Ojje* nåde Cour de Appeal frem til, at det havde karakter af et brud på en almindelig fortrolighedsforpligtelse, at Aïta over for de nationalt domstole fremlagde – og dermed offentliggjorde – en voldgiftskendelse i forbindelse med et søgsmål om tilsidesættelse af denne. Normalt vil netop dette forhold være omfattet af en undtagelse til en fortrolighedsforpligtelse, og afgørelsen er derfor nærmere diskuteret nedenfor i afsnit 4.2.

I flere af de engelske afgørelser, blandt andre *Dolling Baker v. Merrett* og *Emmot v. Wilson*,¹⁸⁰ er det også udtalt, at voldgiftskendelsen er fortrolig.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at voldgiftskendelsen i almindelighed vil være omfattet af parternes fortrolighedsforpligtelse. Selvom de fleste kilder alene omtaler den endelige voldgiftskendelse, må det antages at fortrolighedsforpligtelsen også omfatter eventuelle foreløbige kendelser og andre beslutninger truffet af voldgiftsretten.

Det har været diskuteret, om voldgiftskendelsen ikke er beskyttet af *samme grad* af fortrolighed som andre informationer og dokumenter, som relaterer sig direkte til høringerne.¹⁸¹ Man må imidlertid holde fast i, at voldgiftskendelsen er fortrolig, men den er - som det vil fremgå neden-

---

¹⁷³ Eksempelvis LCIA artikel 30(1), WIPO artikel 75, SIAC artikel 35(3) Scottish Arbitration Rules artikel 26(4)(c), AAA Rules artikel 27(4), Milan Rules artikel 8(1), LCIA Rules artikel 30(3) og SIA artikel 43(3).

¹⁷⁴ Dimolosta, side 7.

¹⁷⁵ Artikel 14B jf. artikel 2(1)(b)(vi).

¹⁷⁶ Sektion 26C, jf. sektion 15(1)(f).

¹⁷⁷ Rule 26(4).

¹⁷⁸ Fouchard/Gaillard/Goldman, ¶ 1412.

¹⁷⁹ Lew/Mistelis/Kröll, ¶ 1-26.

¹⁸⁰ Se også *Hassneh Insurance v. Mew* og *Ali Shipping v. Trogir* forudsætningsvis.

¹⁸¹ Born, side 2284-2285 og Redfern/Hunter, ¶ 2.159.

for - det dokument, som oftest vil være genstand for en række undtagelser til en fortrolighedsforpligtelse.

3.8. Sammenfatning af rækkevidden

I ovenstående analyse er der opstillet nogle retningslinjer for, hvad parterne til en voldgift – hvor der er fundet en fortrolighedshjemmel - i almindelighed kan forvente vil være fortrolighedsbelagt.

Der er redegjort for, at parterne ikke i almindelighed kan forvente, at eksistensen af voldgiften vil være fortrolig. Derimod er dokumenter og beviser fremdannet til brug for voldgiftsprocessen fortrolige uanset hvem, der har fremdannet dem. I forhold til historisk materiale dækker forpligtelsen formentlig alene det, som modparten har fremlagt og som ikke i forvejen var den anden part bekendt – derimod kan en part formentlig frit videregive eget historisk materiale. Det er usikkert, i hvilket omfang oplysninger omkring den underliggende uoverensstemmelse er fortrolighedsbelagt, men det er antageligt retstilstanden, at en voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse ikke rækker hertil. Derimod er der ikke tvivl om, at vidneudtalelser og sagkyndige vurderinger vil være fortrolighedsbelagte, ligesom voldgiftskendelsen som udgangspunkt vil være det.

Generelt kan det konkluderes, at des mere snævert informationer og materiale er knyttet til selve voldgiftsprocessen, og i særdeleshed høringerne, des mere sandsynligt er det, at en voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse vil dække.

Ønsker parterne fortrolighed om informationer og materiale, der ikke direkte relaterer sig til voldgiftsprocessen, vil de selvsagt have mulighed for at indgå en aftale herom. I praksis vil der formentlig ofte være sammenblanding mellem parternes *voldgiftsretlige* fortrolighedsforpligtelse og deres eventuelle *almindelige* fortrolighedsforpligtelse, der relaterer sig til det underliggende kontraktforhold.

4. Undtagelser til fortrolighedsforpligtelser

Hvis parterne er pålagt en fortrolighedsforpligtelse, uanset hvad hjemlen hertil måtte være, er der en række nødvendige hensyn, som gør, at en sådan forpligtelse ikke kan være absolut.¹⁸²

---

¹⁸² Dessemontet, side 9 og Hwang/Chung, side 612.

Hvor fortrolighed er reguleret ved lov, i institutionelle regler eller som et almindeligt udgangspunkt skabt gennem retspraksis, har man da også i alle tilfælde anerkendt en række undtagelser.

Som ved behandlingen af rækkevidden af fortrolighedsforpligtelserne, er det ikke intentionen tilbundsående at gennemgå undtagelserne i de enkelte landes voldgiftslove eller i de institutionelle regler. Hensigten er derimod, gennem en komparativ analyse, at definere hvilke undtagelser parterne i almindelighed må forvente vil kunne finde anvendelse.

4.1. Samtykke

Som nævnt tidligere udspringer fortrolighed i de fleste tilfælde af partsautonomien. Allerede derfor må parterne, til enhver tid, også kunne give afkald på en sådan forpligtelse. En undtagelse om samtykke har da også fundet bred anerkendelse i retspraksis, lovregler og institutionelle regler.

I den engelske afgørelse *Ali Shipping v. Trogir* formulerede Court of Appeal en række generelle undtagelser til det engelske udgangspunkt om fortrolighed. En af disse undtagelser var, “*where disclosure is made with the express or implied consent of the party who originally produced the material*”. Det er værd at bemærke, at det ifølge ordlyden af rettens udtalelse er tilstrækkeligt, at der gives samtykke fra den, der er fremlagt det fortrolige materiale til voldgiftssagen. Det må herefter overvejes, om det generelt i voldgiftssager med tre eller flere parter er tilstrækkeligt at den part, der har fremlagt materialet samtykker til videregivelse.

I afsnit 3.2 er det konkluderet, at en part også er forpligtet til fortrolighed med de dokumenter, som vedkommende selv har fremdanned til brug for voldgiftssagen (modsat egne historiske dokumenter). Heri må også ligge, at der som udgangspunkt kræves samtykke fra samtlige parter for at tilsidesætte en fortrolighedsforpligtelse - der henvises i øvrigt til argumentationen ovenfor. Dette har også støtte i den australske Arbitration Act, der i sektion 23D(2) indeholder en undtagelse om samtykke. Ifølge denne bestemmelse kræves der “*consent of all of the parties to the arbitral proceedings*” og altså ikke blot fra den, som eventuelt måtte have fremlagt materialet.

I de institutionelle regler for LCIA¹⁸³, SIA¹⁸⁴ og HKIAC¹⁸⁵ nævnes det direkte, at fortrolighedsforpligtelsen alene gælder "[u]nless the parties expressly agree in writing to the contrary".¹⁸⁶ Når bestemmelsen kræver samtykke fra "the parties", sigtes der angiveligt til *samtlig*e parter.

En mulig begrænsning til en undtagelse om samtykke fra parterne er i hvilket omfang andre deltagere i voldgiftsprocessen, eksempelvis vidner, sagkyndige og eventuelt voldgiftsdommerne, har ret til at oplysninger, der vedrører dem holdes fortrolige. I afgørelsen *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)*, som er omtalt ovenfor i afsnit 3.5, udtalte den engelske Court of Appeal, at en sagkyndig også kunne påberåbe sig et princip om fortrolighed over for parterne.

Som der er argumenteret for ovenfor under behandlingen af afgørelsen, kan det ikke antages, at tredjemand i almindelighed kan påberåbe sig parternes fortrolighedsforpligtelse uden hjemmel hertil i eksempelvis et løfte eller lov. Herefter kan der heller ikke – i almindelighed – kræves samtykke fra eksempelvis vidner eller sagkyndige til videregivelse af oplysninger, uanset at de vedrører dem.

Hvorvidt et samtykke skal gives udtrykkeligt og eventuelt skriftligt,¹⁸⁷ eller om det kan gives stilthende¹⁸⁸, vil afhænge af lovvalget eller valgte institutionelle voldgiftsregler. Om lovvalget henvises der til afsnit 7.

På baggrund af ovenstående kan det antages, at der gælder en almindelig undtagelse om samtykke fra *samtlig*e voldgiftssagens parter (og kun parterne). Da såvel forpligtelsen som denne undtagelse typisk udspringer af partsautonomien bør de anførte bemærkninger om samtykke finde anvendelse på alle dele af voldgiftsprocessen, det fremlagte materiale og voldgiftskendelsen. Af samme årsag må et samtykke kunne gives såvel før, under og efter voldgiftsprocessen.

4.2. Tvangsfuldbyrdelse og sagsanlæg om tilsidesættelse af voldgiftskendelsen

Såfremt en part i voldgiftssagen ikke efterkommer den afsagte kendelse, kan det blive nødvendigt for modparten at søge den tvangsfuldbyrdet ved de nationale domstole. Tilsvarende må en part,

---

¹⁸³ Artikel 30(1).

¹⁸⁴ Artikel 43(1).

¹⁸⁵ Artikel 39(1).

¹⁸⁶ Undtagelsen er enslydende i alle tre sæt institutionelle regler.

¹⁸⁷ Se ovenstående citat fra LCIA-, HKIAC- og SIC-reglerne.

¹⁸⁸ Se ovenstående citat fra *Ali Shipping v. Trogir* og Hwang/Chung, side 621.

som mener at voldgiftskendelsen bør tilsidesættes anlægge sag herom ved de nationale domstole. Generelt gælder det for retsmøder ved domstolene, at disse er offentlige,¹⁸⁹ ligesom domstolens afgørelse ofte vil blive trykt. Herefter vil der - i hvert fald i et vist omfang - ske offentliggørelse af voldgiftskendelsen og/eller de omstændigheder, der lægger til grund for en påstand om, at kendelsen skal tilsidesættes eller tvangsfuldbyrdes.

I flere institutionelle regler er der medtaget en undtagelse som direkte vedrører tvangsfuldbyrdelse og tilsidesættelse. Blandt andet hedder det i SIA-reglernes artikel 43(1): “*disclosure may be required of a party [...] to enforce or challenge an award in legal proceedings before a judicial authority*”. En stort set enslydende undtagelse findes i LCIA-reglernes artikel 30(1). I den australske Arbitration Act sektion 23D(6) gøres der også undtagelse, hvor det er “*necessary for the purpose of enforcing an arbitral award*” og i sektion 23D(7) om tilfælde, hvor det er nødvendigt for “*the purposes of this Act*”, hvilket blandt andet må indbefatte søgsmål om tilsidesættelse.¹⁹⁰

Der gælder i CAM-reglernes artikel 8(1) en undtagelse til fortrolighedsforpligtelsen, “*in the case it has to protect one’s rights*”. Efter den skotske Arbitration Act Rule 26(1)(d) og (f) findes der en undtagelse i tilfælde, hvor videregivelse er “*needed to protect a party’s lawful interests*”, og hvor det er “*necessary in the interests of justice*”. Sådanne brede undtagelser må også antages at omfatte søgsmål tvangsfuldbyrdelse og tilsidesættelsessøgsmål som nødvendige rettigheder at kunne beskytte.

I den engelske afgørelse *Hassneh Insurance v. Mew* udtales det, at voldgiftskendelsen er “*potentially a public document for the purpose of supervision by the courts or enforcement*”. Afgørelsen bekræfter herved eksistensen af undtagelsen i engelsk voldgiftsret. Selv om det alene er selve voldgiftskendelsen, som nævnes i afgørelsen, må det antages at øvrige informationer og materiale fra processen, som ligger til grund for påstanden om tvangsfuldbyrdelse eller tilsidesættes, eller modpartens påstand om at dette ikke skal ske, også må fremlægges.

---

¹⁸⁹ Se hertil EMRK artikel 6 og i forhold til Danmark retsplejelovens § 28a.

¹⁹⁰ Efter sektion 16(1) finder Model Law anvendelse i Australien, denne har i artikel 34 regler om tilsidesættelse af voldgiftskendelser.

Der er også i litteraturen bred accept af, at videregivelse kan ske med tilsidesættelse og tvangsfuldbyrdelse for øje.¹⁹¹

Adgangen til videregivelse i disse tilfælde er imidlertid ikke ubetinget. Ovenfor er den franske afgørelse *Aïta v. Ojeh* behandlet. Her afgjorde Cour de Appeal, at et sagsanlæg om tilsidesættelse af en voldgiftskendelse konstituerede et brud på et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed. Sagen var blevet indbragt for en domstol i Frankrig, men voldgiftskendelsen var afsagt i England. Det er fast antaget, at det er domstolene i det land, hvor voldgiftsretten havde sæde, som har kompetence til at afgøre et søgsmål om tilsidesættelse af voldgiftskendelsen.¹⁹² I den forbindelse udtalte domstolen: ”*as the claimant had raised its objections in a court that manifestly lacked jurisdiction, it thereby allowed facts that should have remained confidential to be discussed in the public*”.¹⁹³ Domstolen tilkendte herefter Ojeh en økonomisk godtgørelse.¹⁹⁴ Dommen kan tages til indtægt for, at der kræves en vis realitet bag et søgsmål om tilsidesættelse, før domstolene vil gøre undtagelse til en fortrolighedsforpligtelse.

Et sådant krav om realitet bag søgsmålet kan også læses ud af LCIA-reglernes artikel 30(1), der kræver at anvendelsen af undtagelsen sker ”*bona fide*” – det vil sige i god tro.

I forhold til hvilke informationer og dokumenter, der må videregives, må det antages at, der kan videregives de nødvendige informationer og dokumenter, men ikke mere end det. Dette er støttet af den australske Arbitration Act sektion 23D(6), hvor det kræves, at videregivelsen ”*is no more than reasonable for that purpose*”. Afgørelsen *Aïta v. Ojeh* kan - forudsætningsvis - også tages til indtægt for dette synspunkt.

Søgsmål om tilsidesættelse og tvangsfuldbyrdelse må herefter gælde som almindelige undtagelser til en voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse, så længe dette sker med en vis realitet (i god tro), og fremlæggelsen ikke sker i videre omfang end formålet tilsiger.

---

¹⁹¹ Juul/Thommesen, side 230, ILA, side 16, Brown, side 1019, Hwang/Chung, side 613, Pearsall/Burn, side 38 og Born, side 2285.

¹⁹² Redfern/Hunter, ¶ 10.21.

¹⁹³ Oversættelse fra fransk til engelsk i Lazareff, side 85. Se også Dimolitsa, side 20, ILA, side 9 og Born, side 2261.

¹⁹⁴ Nærmere omtalt nedenfor i afsnit 6.

4.3. Beskyttelse af rettigheder over for tredjemand

Der kan forekomme situationer, hvor en part kan have et ønske om at anvende voldgiftskendelsen, eller andre dokumenter og informationer fra voldgiftsprocessen, i forhold til beskyttelse af rettigheder over for tredjemand.

I England har en sådan situation i flere tilfælde været forelagt domstolene.

Den første nyere engelske afgørelse på området er *Hassneh Insurance v. Mew*. Forud for afgørelsen var der blevet afsagt en voldgiftskendelse i en tvist om en genforsikring mellem Mew og Hassneh Insurance. Mew ønskede nu at fremlægge voldgiftskendelsen samt andet materiale i en efterfølgende - men relateret - retssag mod en forsikringsmægler. Domstolen udtalte, at dette kunne ske, “[i]f it is reasonably necessary for the establishment or protection of an arbitrating party’s legal rights vis-à-vis a third party”. Konkret blev der givet tilladelse til at fremlægge voldgiftskendelsen, da det blev anset for nødvendigt for at Mew kunne underbygge sine påstande i retssagen. Der blev dog lagt vægt på, at undtagelsen var “*very exceptional*”.

I afgørelsen *Insurance Co. v. Lloyd’s Syndicate* havde en part vundet en voldgiftssag over en genforsikrer og ønskede nu at anvende voldgiftskendelsen i forhandlinger med fem andre genforsikrere, som alle var i konsortium med genforsikreren fra den første sag, om deres eventuelle forsikringsansvar. Domstolen gentog undtagelsen om beskyttelse af rettigheder over for tredjemand og kravet om “*reasonably necessary*”. Det forhold at parten ønskede at fremlægge kendelsen for at forbedre sin forhandlingsposition var ganske vist “*commercially helpful*”, men opfyldte ikke kravet til “*reasonably necessary*”, da den samme retsstilling kunne opnås ved at gennemføre endnu en proces med de nye parter. Retten afgjorde herefter, at voldgiftskendelsen fortsat var fortrolig og ikke måtte anvendes.

En lignende problemstilling var forelagt i *Ali Shipping v. Trogir*. Til brug for en voldgift mod tre af Ali Shippings søsterselskaber ønskede selskabet Trogir at anvende dokumenter m.v. fra en tidligere voldgift mod Ali Shipping.¹⁹⁵ Også her gentog domstolen undtagelsen om beskyttelse af rettigheder over for tredjemand samt kravet om “*reasonably necessary*”. Heller ikke i denne afgørelse blev der givet tilladelse til fremlæggelse. Som en del af begrundelsen for afvisningen blev det anført: “*I do not think that convenience and good sense are in themselves sufficient to satisfy the test of "reasonable necessity"*”. Afgørelsen er således i tråd med *Insurance Co. v. Lloyd’s Syndicate*.

---

¹⁹⁵ Som redegjort for i afsnit 2.1.1 var der at gøre med et forsøg på issue estoppel.

Dommen *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)* er også diskuteret ovenfor, hvor det blandt andet konkluderes, at sagkyndige udtalelser i almindelighed vil være omfattet af en fortrolighedsforpligtelse. I dommen blev der imidlertid gjort undtagelse til dette udgangspunkt i det domstolen udtalte: “*If a [expert] witness were proved to have expressed himself in a materially different sense when acting for different sides that would be a factor which should be brought out in the interests of individual litigants involved and in the public interest*”. Herefter fik parten tilladelse til at fremlægge den sagkyndiges erklæringer fra voldgiftssagen.¹⁹⁶

I den australske Arbitration Act findes tilsvarende en sådan undtagelse i sektion 23D(5). Her hedder det: “*The information may be disclosed if it is necessary for the establishment or protection of the legal rights of a party to the arbitral proceedings in relation to a third party*”. En lignende bestemmelse findes i den new zealandske Arbitration Act sektion 14D(b)(i)(B).

Den australske undtagelse er betinget af at “*the disclosure is no more than reasonable for that purpose*”.¹⁹⁷ Heri må det først og fremmest ligge, at videregivelse skal begrænses til så få informationer som muligt. Tilsvarende tillod domstolen i *Hassneh Insurance v. Mew*, alene at voldgiftskendelsen blev fremlagt, da det var tilstrækkeligt, mens øvrigt materiale fortsat skulle holdes fortroligt.

Selv om det ikke fremgår direkte af ordlyden af de nævnte lovregler, må undtagelsen også forudsætte, at der skal foretages en interesseafvejning mellem den ene parts interesse i beskyttelse over for tredjemand og den anden parts interesse i at opretholde fortrolighedsforpligtelsen. En sådan betingelse må også være omfattet af det engelske krav om “*reasonably necessary*”.

De institutionelle regler indeholder ikke bestemmelser, der direkte nævner beskyttelse af rettigheder over for tredjemand. I LCIA-reglerne gælder det i artikel 30(1) som en undtagelse, at en part må videregive fortroligt materiale for at “*protect or pursue a legal right*”. En lignende undtagelse findes SIA-reglernes artikel 43(1) og i CAM-reglernes artikel 8(1). Tilsvarende bestemmelser findes også i den skotske Arbitration Act Rule 26(d) og (f), hvorefter videregivelse må ske, hvis det “*can reasonably be considered as being needed to protect a party’s lawful interests*” og “*is*

---

¹⁹⁶ I afgørelsen er undtagelsen begrundet i “*public interest*”. Denne begrundelse er efterfølgende kritiseret af flertallet i *Ali Shipping v. Trofir*, som siger den burde være begrundet i “*interest of justice*”.

¹⁹⁷ Se også artikel 23D(5).

necessary in the interests of justice". De nævnte bestemmelsers brede formuleringer må antages også at kunne finde anvendelse på beskyttelse af rettigheder over for tredjemand.

Der er herefter et vist grundlag for, at der i almindelighed kan gøres undtagelse i tilfælde af, at en part skal bruge materiale fra voldgiftsprocessen til beskyttelse af rettigheder over for tredjemand. Ses der på afgørelserne *Insurance Co. v. Lloyd's Syndicate* og *Ali Shipping v. Trogir*, må undtagelsen anses for snæver i den forstand, at den ikke finder anvendelse blot fordi det vil være bekvemt at "genbruge" materialet, men det må kræves, at beskyttelsen ikke - eller kun med væsentlig opofrelse - kan nås på anden måde. Derudover må det kræves, at interessen i beskyttelse af rettigheder overstiger den anden parts interesse i at opretholde fortrolighedsforpligtelsen.¹⁹⁸ Hvor undtagelsen finder anvendelse, må den betinges af, at videregivelsen begrænses til det nødvendige materiale - hvilket også bør vurderes i lyset af en interesseafvejning.

4.4. Beskyttelse af andre rettigheder over for modparten

I forhold til beskyttelse af rettigheder over for *modparten i voldgiftssagen* gælder der - som der er rede for - en undtagelse til fortrolighedsforpligtelsen i tilfælde af søgsmål om tilsidesættelse af voldgiftskendelsen og tvangsfuldbyrdelse. Imidlertid kan det også være relevant at kunne beskytte andre rettigheder over for modparten, eksempelvis med henblik på at give voldgiftskendelsen retskraft, eller anden form for anerkendelse, i senere rets- eller voldgiftssager mellem samme parter.¹⁹⁹

Hvis der er at gøre med en senere *voldgiftssag* mellem de samme parter og med de *samme medlemmer af voldgiftsretten*, er det formentlig uproblematisk at fremlægge ellers fortroligt materiale.²⁰⁰ Hvis der er tale om samme parter, men foran en voldgiftsret med andre medlemmer, er spørgsmålet om fortrolighedsforpligtelsen forhindrer forelæggelse for de nye voldgiftsdommere - uanset at disse er underlagt tavshedspligt.

Problemstillingen blev prøvet i den engelske dom *AEGIS v. ERZ*.²⁰¹ I afgørelsen havde parterne indgået en fortrolighedsaftale, som blandt andet lød "*the arbitration result will not be*

---

¹⁹⁸ Se også Dessemontet, side 29.

¹⁹⁹ En sådan undtagelse vil formentlig være af størst betydning i common law jurisdiktioner, hvor retskraften strækkes videre end i civil law, se hertil Redfern/Hunter ¶¶ 9.139-9.148.

²⁰⁰ Hwang/Chung, side 613.

²⁰¹ *Associated Electric & Gas Insurance Services Ltd. v. European Reinsurance Co. of Zürich* [2003] 1 All ER (Comm) 253.

disclosed at any time to any individual or entity [...] which is not a party to the arbitration". ERZ ønskede at bruge voldgiftskendelsen i en senere relateret voldgift mod AEGIS. AEGIS påstod, at dette ville være et brud på den nævnte fortrolighedsforpligtelse, da kendelsen herved ville blive videregivet til den nye voldgiftsret. AEGIS fik ikke medhold heri, i det retten – blandt andet – udtalte, at det ikke var formålet med fortrolighedsforpligtelsen, at den skulle finde anvendelse på en senere (fortrolig) voldgiftssag.

Der må formentlig anerkendes en vid adgang til at fremlægge fortroligt materiale i senere voldgiftssager mellem de samme parter, såfremt voldgiftsdommerne og andre deltagere er underlagt tavshedspligt, og risikoen for egentlig offentliggørelse derfor ikke øges markant.

I afgørelsen *Emmot v. Wilson* ønskede den ene part (Emmot) at anvende dokumenter fra en voldgift i London til brug for to almindelige retssager i henholdsvis New South Wales og British Virgin Islands. I alle sagerne var modparten Michael Wilson & Partners Limited. Domstolen lagde til grund, at der konkret var risiko for, at Emmot ville blive udsat for svig, hvis dokumenterne ikke kunne fremlægges, og der blev givet tilladelse hertil i "*the interests of justice*".

De netop ovenfor citerede brede bestemmelser i blandt andet LCIA-reglernes artikel 30(1) og den skotske Arbitration Act Rule 26(d) og (f), om beskyttelse af rettigheder, må også omfatte rettigheder over for modparten til voldgiftssagen. Generelt må parterne til en voldgiftssag have (*mindst*) samme mulighed for at beskytte rettigheder over for hinanden i senere rets- og voldgiftssager, som de har i forhold til beskyttelse af rettigheder over for tredjemand.

Hvis en part ønsker at bruge fortroligt materiale fra voldgiften i en senere (offentlig) retssag mod en part fra voldgiften, udover tilsidesættelse og tvangsfuldbyrdelse, må der gælde tilsvarende hensyn som nævnt ovenfor i afsnit 4.3, hvorefter det alene kan ske hvis det er nødvendigt (og ikke blot bekvemt), det ikke sker i videre omfang end formålet tilsiger, og den ene parts interesse i fremlæggelse af materialet overstiger den andens interesse i fortrolighed.

4.5. Påkrævet ved lov

Der gælder formentlig i alle jurisdiktioner en række præceptive oplysningspligter i lovgivningen. Det kan være til offentlige myndigheder, domstolene, aktionærer, børsnoterede selskabers pligt til at rapportere til børsen og markedet eller en oplysningspligt til revisorer og forsikringselskaber.²⁰² Hvor der er tale om præceptive lovbestemmelser, kan parterne i sagens natur ikke gennem

---

²⁰² Pearsall/Burn, side 34-36 og Born, side 2285

en fortrolighedsaftale omgå oplysningspligten. Spørgsmålet i det følgende er derfor alene, om videregivelsen alligevel vil kunne have karakter af et brud på fortrolighedsforpligtelsen.

I flere institutionelle regler er en sådan undtagelse direkte skrevet. Et eksempel er LCIA-reglernes artikel 30(1), som gør undtagelse i tilfælde af, at videregivelse er “*required of a party by legal duty*”. Tilsvarende undtagelser findes i SIA-reglernes artikel 43(1), WIPO-reglernes artikel 73(3) og under AAA-reglerne i artikel 27(4). I national lovgivning findes undtagelsen i den new zealandske Arbitration Act sektion 14C(d)(i), i den australske sektion 23D(9) og i Skotland under Rule 26(1)(c).

Også i litteraturen er der bred enighed om, at en fortrolighedsforpligtelse må vige for en præceptiv oplysningspligt i lovgivningen.²⁰³

En afart af denne undtagelse vil være tilfælde hvor offentlige myndigheder, eller eventuelt statsjede selskaber, er part i en voldgift og har en lovbestemt offentlighedspligt.²⁰⁴ I Danmark vil dette eksempelvis kunne være tilfældet i form af aktindsigt under Offentlighedsloven,²⁰⁵ og lignende love findes i andre lande.²⁰⁶ I Australien blev det hertil udtalt i afgørelsen *Commonwealth of Australia v. Cockatoo Dockyard Pty Limited*,²⁰⁷ at staten var forpligtet til at offentliggøre information under Freedom of Information Act,²⁰⁸ uanset om informationerne var dækket af en fortrolighedsforpligtelse i forbindelse med en voldgiftssag.

Der må efter ovenstående gælde en almindelig undtagelse om ”påkrævet ved lov”. Når der er at gøre med international voldgift, bør undtagelsen desuden også finde anvendelse på andre staters præceptive lovregler, i det omfang de pålægger parterne en oplysningspligt.²⁰⁹ Dette fremgår også direkte af den australske Arbitration Act sektion 23D(10).

---

²⁰³ Se også Born, side 2285, Juul/Thommesen, side 230. Hwang/Chung, side 622, Lazareff, side 90 og Pearsall/Burn side 34-36 (sidstnævnte særligt ifht. børsnoterede selskabers oplysningspligt).

²⁰⁴ Pearsall/Burn, side 30.

²⁰⁵ LOV nr. 572 af 19/12/1985.

²⁰⁶ Eksempelvis har Australien, England og USA alle en ”Freedom of Information Act”, som omhandler myndigheders offentlighedspligt.

²⁰⁷ *Commonwealth of Australia v. Cockatoo Dockyard Pty Limited*, Supreme Court of New South Wales, 24 October 1995, [1995] NSWSC 9.

²⁰⁸ Freedom of Information Act 1982.

²⁰⁹ ILA, side 16, Pearsall/Burn, side 30 og Born, side 2256-2257.

4.6. Offentlig interesse

Som allerede foregrebet er en anden mulig undtagelse tilfælde, hvor sagens genstand - eller dele deraf - har en sådan offentlig interesse, at en fortrolighedsforpligtelse ikke kan opretholdes.

Ovenfor i afsnit 2.1 blev afgørelserne *Esso Australia v. Plowman* og *United States v. Panhandle* behandlet. Det blev i den forbindelse konkluderet, at domstolene afviste, at der gælder et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed - hvilket også er den overvejede opfattelse i litteraturen. Det har dog få steder i teorien været indikeret (om ikke direkte skrevet),²¹⁰ at afgørelserne skal ses i lyset af den særlige offentlige interesse i sagens genstand. *Esso Australia v. Plowman* vedrørte således en prisreguleringsaftale for naturgas med et statsligt forsyningselskab, som i sidste ende påvirkede forbrugernes elektricitetspriser. *United States v. Panhandle* omhandlede blandt andet nogle skibskonstruktioner, hvortil der var udstedt statsgarantier, og sagen vedrørte dermed potentielt skatteydernes penge.

På trods af at den australske High Court afviste et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed, blev der gjort nogle bemærkninger om offentlighedens interesse i sagens genstand. Flertallet udtalte i den forbindelse: "*Why should the consumers and the public of Victoria be denied knowledge of what happens in these arbitrations, the outcome of which will affect, in all probability, the prices chargeable to consumers by the public utilities?*". Herefter blev det udtalt, at der gælder en almindelig undtagelse om "*public interest*".

En undtagelse om "*public interest*" er også blevet formuleret af domsolen i den engelske afgørelse *London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2)*.²¹¹

I de nationale lovregler er en undtagelse i tilfælde af "*public interest*" anerkendt i den australske Arbitration Act i sektion 23(G)(1)(a), i den new zealandske sektion 14E(2)(a) og i Skotland under Rule 26(1)(e). De institutionelle regler indeholder - så vidt ses - ikke nogen bestemmelse herom.

Det må på baggrund af ovenstående anerkendes, at der eksisterer en undtagelse i tilfælde af offentlig interesse i sagens genstand.²¹² Anvendelsen af undtagelsen må generelt være baseret på en afvejning af den offentlige interesse og interessen i opretholdelsen af fortrolighed.

---

²¹⁰ Lazareff, side 86, Redfern/Hunter, ¶ 2.152 og Dessemontet, side 22.

²¹¹ Som nævnt ovenfor er det konkret blevet kritiseret af flertallet i *Ali Shipping v. Trogir*, at undtagelsen ikke blev begrundet i "*interest of justice*" i stedet.

Undtagelsens hovedområde er antageligt tvister, hvor en myndighed eller et statsejede selskabet er part i voldgiftssagen eller på anden måde er indblandet i tvisten.²¹³

Konkurrenceretlige tvister er også blevet nævnt som et eksempel på offentlig interesse, som kan medføre, at en fortrolighedsforpligtelse ikke kan opretholdes.²¹⁴ Imidlertid kan sådanne tvister, netop på grund af den bredere samfundsmæssige interesse, oftest ikke underkastes voldgift.²¹⁵

4.7. Allerede offentliggjorte informationer

Man kan forestille sig mange måder, hvorpå ellers fortrolige oplysninger bliver offentliggjorte. For eksempel kan det ske gennem en af de gældende undtagelser, eller der kan være sket offentliggørelse af en tredjemand, som måske ikke er pålagt fortrolighed. Spørgsmålet er herefter, om oplysningerne efter offentliggørelsen mister deres fortrolige karakter.

I den skotske Arbitration Act Rule 26(4), i LCIA-reglernes artikel 30(1), SIA-reglernes artikel 43(1) og SIAC-reglernes artikel 34(4) fremgår det direkte, at det alene er informationer, som ikke i forvejen er i "*the public domain*", som er fortrolige.

Derudover er det få steder i teorien nævnt, at allerede offentliggjorte informationer ikke er fortrolighedsbelagte.²¹⁶ Retspraksis har - så vidt ses - ikke taget stilling til spørgsmålet.

Når undtagelsen ikke har optaget mere plads i teori og praksis hænger det formentlig sammen med, at den er anset for givet, da der - i hvert fald ofte - ikke længere er noget beskyttelseshensyn, efter informationerne er offentliggjorte, og der herefter ikke vil være nogen fortrolighedsforpligtelse.

---

²¹² Se også accept heraf i Hwang/Chang, side 617, ILA, side 16, Noussia, side 103 og Lazareff, side 81 og 90.

²¹³ Af samme grund vil forhold, som kan falde under denne undtagelse formentlig ofte fanges af den ovennævnte undtagelse om "*påkrævet ved lov*", hvor der for offentlige myndigheder eller statsejede selskaber gælder en særlig offentlighedspligt.

²¹⁴ Dessemontet, side 23.

²¹⁵ Se om arbitrability i Redfern/Hunter, ¶¶ 2.120-2.125.

²¹⁶ Dessemontet, side 29, Hwang/Chung, side 611, ILA, side 17-18.

Undtagelsens må begrænses til det, som er offentliggjort, sådan at der fortsat gælder fortrolighed med øvrige informationer og materiale, som er omfattet af forpligtelsen.

Endelig må der ved informationer, som er *offentliggjorte* forstås, at de er videregivet til mere end blot en snæver kreds af personer eller personer, som er pålagt tavshedspligt. Det engelske udtryk om informationer, som er i ”*the public domain*” er givetvis en mere præcis betegnelse.

4.8. Videregivelse til rådgivere

En anden undtagelse, som må antages at være nødvendig og almindelig anerkendt er videregivelse af oplysninger til rådgivere, eksempelvis til en advokat.²¹⁷

Undtagelsen fremgår direkte af den australske Arbitration Act sektion 23D(3) og den new zealandske sektion 14C(a). Når undtagelsen ikke har været nævnt i de institutionelle regler eller retspraksis, er det givet også fordi, den har været anset som en selvfølge.

Det må kræves, at rådgiverne qua deres stilling er pålagt en tavshedsforpligtelse eller på anden måde indtræder i partens fortrolighedsforpligtelse.

4.9. Andre undtagelser

Ovenfor er der ikke tale om en udtømmende liste over undtagelser, men de vigtigste områder er dækket.

Ifølge den skotske Arbitration Act Rule 26(1)(f) gælder der en undtagelse i tilfælde af ”*interest of justice*” og det samme er blevet lagt til grund i de engelske afgørelser *Ali Shipping v. Trogir* og *Emmot v. Wilson*. Undtagelsen kan dække nogle af de forhold, som er behandlet under afsnit 4.2 omkring søgsmål om tilsidesættelse og tvangsfuldbyrdelse samt afsnit 4.3 og 4.4 om beskyttelse af andre rettigheder over for henholdsvis tredjemand og modparten, ligesom der også kan være sammenfald med undtagelsen om offentlig interesse i afsnit 4.6.²¹⁸ Derudover kan undtagelsen givetvis også dække andre forhold. Der er, så vidt vides, ikke *i øvrigt* taget stilling til udstrækningen af en undtagelse om ”*interest of justice*” i praksis eller i litteraturen.

---

²¹⁷ ILA, side 16 og Hwang/Chung, side 627.

²¹⁸ ”*public interest*” og ”*interest of justice*” har været anvendt synonymt, se Hwang/Chung, side 625.

I den australske Arbitration Act sektion 23D(8) findes der en undtagelse, hvor videregivelse er pålagt ved en ”*order made or a subpoena issued by a court*” og en tilsvarende bestemmelse findes i den new zealandske Arbitration Act sektion 14C(e). Lignende blev det udtalt i *Ali Shipping v. Trogir*, at videregivelse må ske med ”*order of the Court*” og ”*leave of the Court*”.

Det er usikkert, i hvilket omfang der er at gøre med undtagelser med et egentlig selvstændigt indhold, men hovedreglen må være, at domstolene alene vil udstede eksempelvis et editionspålæg eller tillade fremlæggelse i det omfang, det er i overensstemmelse med de undtagelser, der er redegjort for ovenfor i afsnit 4.1-4.8 – særligt om beskyttelse af rettigheder. Derudover kan domstolene givetvis på sag til sag basis afgøre, om der *konkret* bør gøres andre undtagelser. I den forbindelse blev det udtalt i *Emmot v. Wilson*: ”*the court has a general and unlimited jurisdiction to consider whether an exception to confidentiality exists and applies*”.

Der er tale om potentielle undtagelser, som givetvis anvendes meget forskelligt fra jurisdiktion til jurisdiktion, alt efter hvilken kompetence domstolene traditionelt påtager sig.

I forbindelse med køb og salg af virksomheder og ved større kreditgivninger foretages der ofte en såkaldt *due diligence*, som blandt andet omfatter en virksomheds potentielle erstatningskrav og forpligtelser i forbindelse med verserende retssager. I den forbindelse kan der også opstå problemer i forhold til en voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse. Problemet kan muligvis i praksis afbødes ved at dem, der foretager due diligence også pålægges en fortrolighedsforpligtelse (eller tavshedspligt) - hvilket de så godt som altid gør eller har qua deres stilling. Det er dog ikke oplagt, at en sådan undersøgelse er i overensstemmelse med en fortrolighedsforpligtelse i relation voldgiften²¹⁹ - uanset at rådgiverne underlægges fortrolighed. Formentlig må der i sådanne situationer indhente samtykke fra den anden part til voldgiftssagen (se hertil afsnit 4.1).

4.10. Sammenfatning af undtagelserne

Som nævnt indledningsvist kan ingen fortrolighedsforpligtelse være absolut, og ovenfor er der redegjort for en række undtagelser. Der er at gøre med undtagelser, der må anses at være nødvendige, og de må i almindelighed finde anvendelse, uanset hvad hjemlen til selve forpligtelsen måtte være, og ofte uanset om de er specifikt aftalt eller ej.

---

²¹⁹ Pearsall/Burn, side 35 og Magnusson: JT 2002-03, side 180.

Generelt bør undtagelserne til en fortrolighedsforpligtelse anerkendes internationalt. Eksempelvis bør en dansk domstol (eller voldgiftsret), som har jurisdiktion i forhold til et påstået brud en fortrolighedsforpligtelse, anerkende at der kan ske fremlæggelse af fortrolige oplysninger for at beskytte rettigheder ved en domstol (eller voldgiftsret) i Tyskland. I afgørelsen *Emmot v. Wilson* blev det direkte udtalt, at undtagelsen “*interest of justice*” ikke var begrænset til England.

I flere tilfælde vil det have lige så meget for sig at anskue det, der her er behandlet som *undtagelser*, som et spørgsmål om fortrolighedsforpligtelsens rækkevidde, eventuelt som et udslag af parternes forudsætninger om hvad der skal være fortroligt. Af metodiske årsager udstrækkes undtagelsesbegrebet så langt som muligt.

5. Tidsudstrækningen af fortrolighedsforpligtelser

Spørgsmål om hvornår en fortrolighedsforpligtelse tidsmæssigt opstår og ophører har kun tiltrukket sig ringe opmærksomhed i teorien og praksis.

Som det fremgår af afsnit 3, skal en voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse i almindelighed forstås snævert til alene at omfatte materiale og informationer, der relaterer sig til selve voldgiftsprocessen og dens udfald. Det synes umiddelbart at have den konsekvens, at en fortrolighedsforpligtelse tidligst kan løbe fra det tidspunkt, hvor voldgiftsprocessen er påbegyndt. I den forbindelse indeholder Model Law artikel 21 følgende bestemmelse: “*Unless otherwise agreed by the parties, the arbitral proceedings in respect of a particular dispute commence on the date on which a request for that dispute to be referred to arbitration is received by the respondent*”. Herefter skulle fortrolighedsforpligtelsen løbe fra det tidspunkt, hvor indklagede modtager klageskriftet. En uheldig konsekvens vil imidlertid være, at klageren eksempelvis vil kunne offentliggøre klageskriftet, så længe indklagede ikke har modtaget dette, og voldgiftsprocessen derfor ikke er startet. Dette er næppe tilfældet.

I stedet for at operere med et egentligt “starttidspunkt”, er det mere nærliggende at binde fortrolighedsforpligtelsen op på typer af informationer og materiale,²²⁰ således at det materiale, der er fremstillet med voldgiftsprocessen for øje (modsat historisk materiale) vil være fortrolighedsbelagt, uanset om voldgiften formelt er startet efter *lex arbitri* eller eventuelle institutionelle voldgiftsregler.

---

²²⁰ Se også ILA, side 17.

Der kan ikke være tvivl om, at fortrolighedsforpligtelsen i almindelighed fortsætter med at løbe også efter at selve voldgiftsprocessen er ophørt. Som der er redegjort for ovenfor i afsnit 4.1, ophører en fortrolighedsforpligtelse, efter der er sket offentliggørelse.²²¹ Medmindre parternes aftale eller gældende national lovgivning foreskriver andet, vil der ikke i almindelighed være noget forud bestemt tidspunkt, hvor parternes fortrolighedsforpligtelse ophører.

6. Sanktioner mod brud på fortrolighedsforpligtelser

En fortrolighedsforpligtelse er mere eller mindre indholdsløs, hvis et brud ikke er forbundet med en eller anden form for retlig sanktion.²²² Hverken de nationale love eller institutionelle voldgiftsregler foreskriver hvordan et brud på fortrolighedsforpligtelsen skal sanktioneres, og der er få afgørelser, som berører emnet.^{223 224}

Den mest vidtgående sanktion vil være at tilsidesætte hele voldgiftsaftalen og eventuelt en afsagt voldgiftskendelse.

I den svenske afgørelse *Bulbank v. AIT* nåede byretten frem til, at der gjaldt en fortrolighedsforpligtelse, som AIT havde tilsidesat. Bulbank påstod, at bruddet havde karakter af væsentlig misligholdelse af voldgiftsaftalen, og sanktionen skulle være ophævelse af denne og den afsagte voldgiftskendelse. Hertil udtalte byretten: *"Avtalsbrottet, som således varit väsentligt, har utgjort en giltig grund för Bulbank att häva avtalet d 11 nov 1997 TR:n kan därför konstatera att det inte förelegat något giltigt skiljeavtal ved tidpunkten för skiljedomens meddelande. TR:n skall därför förklara skiljedomens meddelad d 22 dec 1997 ogiltig"*. Bulbanks påstand om ophævelse af såvel voldgiftsaftalen og voldgiftskendelsen blev herved taget til følge.

Byrettens afgørelse blev tilsidesat af appelininstansen Svea Hovrätt, som udtalte at der ikke gjaldt nogen egentlig fortrolighedsforpligtelse, men en loyalitetspligt og et brud herpå *"normalt utgöras av ersättning till motparten för visad skada"*.

Den svenske Högsta Domstolen tog ikke direkte stilling til sanktionen, men anførte at det forhold, at parterne ofte er diskrete omkring voldgiftsprocessen er *"något het annat än att det föreligger en rättslig skyldighet att iaktta tystnad vid äventyr av en sanktion - närmast"*

---

²²¹ ILA, side 18.

²²² Brown, side 1017.

²²³ Hovedparten af de afgørelser, som er anvendt i specialet vedrører situationer, hvor domstolene er anmodet om at give tilladelse til anvendelse af materialet eller anmodet om at udstede et påbud, som forbyder dette.

²²⁴ Se også Lazareff, side 88.

skadeståndsansvar - ved överträdelse av tystnadsplikten". Herved er det også indikeret, at Högsta Domstolen mente, at sanktionen i almindelighed bør være erstatningsansvar og ikke tilsidesættelse af voldgiftsaftalen og en eventuel voldgiftskendelse.

Den svenske byrets afgørelse har været mødt med kritik. Eksempelvis skriver Fouchard/Gaillard/Goldman, at "[t]his decision was unquestionably too severe".²²⁵ På den anden side kan det anføres, at det i flere jurisdiktioner er accepteret, at ophævelse er en almindelig sanktion mod væsentlige kontraktbrud,^{226 227} og fortrolighed netop kan være en væsentlig årsag til, at parterne vælger voldgift.

Voldgiftsaftalen og kendelsen må dog ses i lyset af deres særlige natur, og det er næppe proportionelt at tilsidesætte hverken aftale eller kendelse, som følge af et brud på en fortrolighedsforpligtelse, ligesom en sådan sanktion heller ikke kan have været parternes intention, da de forpligtede sig til fortrolighed. En uheldig konsekvens vil også være at en part, der ønsker undgå en voldgiftsaftale eller få en kendelse tilsidesat får et incitament til at offentliggøre fortrolige oplysninger²²⁸ (uanset om sanktionen også i et sådant tilfælde vil være ophævelse).

Endelig kan en voldgiftskendelse i lande, som fuldt ud har implementeret Model Law, alene tilsidesættes under de i den udtømmende artikel 34 nævnte grunde. Der er i bestemmelsen formentlig ikke hjemmel til at tilsidesætte en voldgiftskendelse under henvisning til et brud på en fortrolighedsforpligtelse.

Det anerkendes i de fleste jurisdiktioner, at et brud på en kontraktretlig forpligtelse kan medføre erstatningsansvar, hvis de almindelige erstatningsbetingelser i øvrigt er opfyldt.²²⁹ Dette kommer blandt andet også til udtryk i CISG²³⁰ artikel 74 og UNIDROIT Principles²³¹ artikel 2.1.16, som omhandler erstatning for brud på almindelige kontraktretlige fortrolighedsforpligtelser. Hvor en

---

²²⁵ Fouchard/Gaillard/Goldman, ¶ 1412. Se også Lazareff, side 89.

²²⁶ Brown, side 1015-1016 og til dels Lazareff, side 89.

²²⁷ Se eksempelvis CISG artikel 64.

²²⁸ Lazareff, side 89.

²²⁹ Se også Hwang/Chung, side 641.

²³⁰ United Nations Convention On Contracts For The International Sale of Goods, 1980.

fortrolighedsforpligtelse udspringer direkte af parternes aftale,²³² synes det mest oplagt at anskue forpligtelsen som kontraktretlig, hvorefter der ved tilsidesættelse vil være mulighed for at pålægge et erstatningsansvar som følge af et aftalebrud.

Det er mindre oplagt at brud på en fortrolighedsforpligtelse, der udspringer af et almindeligt retsprincip eller positiv lovgivning har karakter af en kontraktretlig forpligtelse. Det er dog min opfattelse, at de parter der forlader sig på en lovbestemmelse eller et almindeligt princip, må kunne forvente samme sanktionsmuligheder som dem, der har aftalt fortrolighed eksplicit. Det er også støttet af den franske afgørelse *Aïta v. Ojje*, hvor der - som redegjort for tidligere - blev statueret et brud på et almindeligt princip om fortrolighed. Retten tilkendte herefter Ojje et beløb på 200.000 franc (ca. 230.000 kr.). Der var dog tilsyneladende nærmere tale om en slags godtgørelse end en egentlig erstatning.²³³

At et princip om fortrolighed ikke blot har karakter af en ren processuel forpligtelse følger af den engelske afgørelse *Emmot v. Wilson*, hvor det - som også tidligere citeret - blev udtalt: "*The implied agreement is really a rule of substantive law masquerading as an implied term*".²³⁴

I litteraturen har der været enighed om, at erstatning bør være den almindelige sanktion.²³⁵

Hvis det accepteres, at sanktionen er erstatning, er det næste problem at bevise størrelsen af et eventuelt tab, som måtte følge af bruddet. Den skade en part har lidt, vil ofte være skade på dens forretningsmæssige omdømme eller andet tab afledt af offentliggjorte forretningsfølsomme oplysninger. Det vil tilnærmelsesvis være umuligt at løfte bevisbyrden for størrelsen af et sådant tab eller efter omstændighederne eksistensen af et tab overhovedet.²³⁶ Hvorvidt der kan gives en godtgørelse af mere skønsmæssig karakter vil afhænge af kravene under det relevante lovvalg.

Det må på baggrund af ovenstående antages, at der - i hvert fald i de fleste jurisdiktioner - vil være hjemmel til at sanktionere et brud på en fortrolighedsforpligtelse med et erstatningsansvar, såfremt de almindelige erstatningsbetingelser under gældende ret i øvrigt er opfyldt.

---

²³¹ UNIDROIT Principles finder alene direkte anvendelse, hvis de er aftalt, men de anses i vid udstrækning for at være en kondifisering af international kontraktret.

²³² Herunder formentlig også institutionelle reglers fortrolighedsforpligtelse, som parterne principielt også har vedtaget ved aftale.

²³³ Brown, side 976 og til dels Lazareff, side 89 og Dimolista, side 20.

²³⁴ Opmærksomheden henledes på ordet "*substantive*", hvorved domstolen formentlig har indikeret, at det ikke er en ren processuel regel.

²³⁵ Brown, side 1014-1017, Fouchard/Gaillard/Goldman ¶ 1412, Lazareff side 89, Magnusson: JT 2002-03, side 181 og Berg, side 98.

²³⁶ Fouchard/Gaillard/Goldman ¶ 1412, Brown, side 1016 og Noussia, side 141.

På grund af den usikkerhed der eksisterer, og særligt henset til problemet med at opgøre et eventuelt tab, må det anbefales, at parterne aftaler, at et brud kan sanktioneres med en konventionalbod.²³⁷

En anden mulig sanktion, som eventuelt kan kombineres med et erstatningsansvar,²³⁸ er at anmode voldgiftsretten eller domstolene om at udstede et forbud mod yderligere videregivelse. Et sådant forbud blev udstedt i den franske afgørelse *True North v. Bleustein*.

Under Model Law kan voldgiftsretten formentlig udstedes et forbud mod videregivelse i form af et foreløbigt retsskridt, hvis betingelserne i artiklerne 17 og 17A er opfyldt. Hvorvidt de nationale domstole vil have kompetence til at udstede et sådant forbud²³⁹ vil afhænge af lex arbitri. En anmodning til de nationale domstole herom vil ifølge Model Law artikel 9 ikke være i strid med voldgiftsaftalen. Hvis der først er sket videregivelse af fortrolige oplysninger, kan et sådant forbud fremstå betydningsløst, således udtrykt af Hwang/Chung: ”*if the horse has bolted from the stable, such an injunction appears to be of limited value if arbitration information has been disclosed*”.²⁴⁰ Forbuddet kan givetvis have symbolværdi, og afhængig af lex arbitri vil tilsidesættelse af forbuddet kunne sanktioneres med erstatningsansvar og eventuelt strafansvar.

7. Lovvalg

Som det fremgår ovenfor, er der stor forskel på, hvordan såvel lovgivningsmagten som domstolene har forholdt sig til fortrolighed i de forskellige jurisdiktioner.

I særdeleshed i tilfælde hvor parterne ikke har aftalt en fortrolighedsforpligtelse eller valgt institutionelle voldgiftsregler, der indeholder en sådan, vil det være afgørende for eksistensen af en forpligtelse, om dette skal afgøres efter eksempelvis engelsk eller svensk ret.

Medmindre parterne - helt undtagelsesvist - skulle have truffet en særskilt aftale om hvilket lands regler, der skal dække netop fortrolighedsforpligtelsen, vil der være tre mulige lovvalg. Den første mulighed er det lands regler, som skal bruges i forhold til gyldigheden og fortolkningen af selve voldgiftsaftalen. Den anden mulighed er det lands regler, som skal dække selve voldgifts-

---

²³⁷ Se også Juul/Thommesen, side 231 og Lazareff, side 89.

²³⁸ Lazareff, side 89.

²³⁹ Under dansk ret som et fagedforbud.

²⁴⁰ Hwang/Chung, side 641.

processen (*lex arbitri*). Den tredje mulighed er at anvende det lands regler, som skal anvendes på den underliggende (materielle) kontrakt.

Så længe der er at gøre med en egentlig voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse og ikke en forpligtelse, som relaterer sig til selve den underliggende kontrakt, vil den lov, som skal dække den materielle kontrakt ikke finde anvendelse.²⁴¹

Hvorvidt man anvender det lands regler, som skal dække selve processen eller det lands regler, som skal dække voldgiftsaftalen, vil formentlig afhænge af, om man ser fortrolighedsforpligtelsen som en materiel forpligtelse, der udspringer af selve voldgiftsaftalen eller som en processuel forpligtelse, der er knyttet til *lex arbitri*.²⁴²

Hvor parterne eksplicit har aftalt fortrolighed og i de jurisdiktioner, hvor der eksisterer et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed – enten i form af en formodning eller et princip - synes forpligtelsen at udspringe af voldgiftsaftalen. Herefter vil parterne være forpligtet til fortrolighed, blot voldgiftsaftalen skal vurderes efter et lands regler, der opererer med et sådant almindeligt udgangspunkt - hvad enten det findes stiltiende i aftalen eller som et almindeligt princip.^{243 244}

Hvor fortrolighed er behandlet i de nationale voldgiftslove, eksempelvis Norge og New Zealand, er det ikke nærliggende, at forpligtelsen - eller det forhold at der ikke er en forpligtelse - udspringer af voldgiftsaftalen. Her har forpligtelsen snarere karakter af en regel knyttet til voldgiftsprocessen, hvorfor den bør ansues som en del af *lex arbitri*.^{245 246}

Hvis voldgiftsklausulen dækkes af et lands ret, som anerkender et uskrevet udgangspunkt om fortrolighed, mens *lex arbitri* ikke pålægger en fortrolighedsforpligtelse, vil konsekvensen være, at parterne er forpligtet til fortrolighed. Born²⁴⁷ har begrundet dette med, at parterne herved har aftalt fortrolighed. Resultatet følger imidlertid allerede af, at der i en sådan situation gælder et ud-

---

²⁴¹ Born, side 2271-2272 og ILA, side 12.

²⁴² Born, side 2271-2272.

²⁴³ Born, side 2271-2272 og ILA, side 12 .

²⁴⁴ Resultatet er ikke utvivlsomt. Pryles, side 450, mener, at det lands regler, der dækker voldgiftsaftalen er uden betydning og vil han vil tilsyneladende altid anvende de regler, som gælder i landet hvor *lex arbitri* findes.

²⁴⁵ ILA, side 11, som dog taler om "*law of the seat*", men forudsætter formentlig, at denne anvendes som *lex arbitri*, hvilket som oftest også er tilfældet (men ikke nødvendigvis).

²⁴⁶ Born, side 2272, synes at konkludere, at en fortrolighedsforpligtelse som udgangspunkt altid skal afgøres efter det lands regler, der dækker voldgiftsaftalen. Det er dog usikkert om han overvejer de situationer, hvor fortrolighed er reguleret i voldgiftslovgivningen.

²⁴⁷ Born, side 2272, note 13

gangspunkt om fortrolighed i gældende ret, som parterne *ikke nødvendigvis* har aftalt. Tilsvarende vil naturligvis gælde, hvis det alene er *lex arbitri*, der indeholder en fortrolighedsforpligtelse.

I de jurisdiktioner hvor der ikke findes et almindeligt udgangspunkt om fortrolighed, er der alene tale om et deklatorisk udgangspunkt, og der er derfor ikke nogen egentlig konflikt.

Pålægger både *lex arbitri* og lovgivningen, der dækker voldgiftsklausulen parterne en fortrolighedsforpligtelse - og det vel at mærke ikke er den samme – må det antages, at reglerne i *lex arbitri*, ud fra en *lex specialis*-betragtning, vil have forrang. Problemstillingen er - så vist ses - ikke behandlet i litteraturen eller prøvet i praksis.

Ovennævnte lovvalg må som udgangspunkt finde anvendelse i forhold til såvel eksistensen af forpligtelsen, dens rækkevidde samt dens undtagelser. Som der er nævnt i afsnit 5.3, bør undtagelserne imidlertid anvendes internationalt på den måde, at de også må respektere eksempelvis lovgivning, tvangsfuldbyrdelse og beskyttelse af rettigheder i andre stater.

Ofte vil der være sammenfald mellem *lex arbitri* og det lands regler, der dækker voldgiftsaftalen. I så fald er ovenstående mindre problematisk. Det er ikke hensigten med specialet at redegøre for hvilket lands ret, der i almindelighed finder anvendelse som *lex arbitri*, på voldgiftsaftalen eller på den materielle kontrakt.²⁴⁸

8. Afslutning og konklusion

I specialet er der på baggrund af national og international rets- og voldgiftspraksis, national lovgivning, institutionelle voldgiftsregler samt litteraturen foretaget en komparativ analyse af parternes fortrolighedsforpligtelse i international voldgift. Gennem analysen blev der gjort følgende konklusioner:

Parterne til en international voldgiftsaftale bør ikke i almindelighed have nogen forventning om, at der gælder en gensidig fortrolighedsforpligtelse, da kun ganske få jurisdiktioner anerkender et sådant udgangspunkt. Hvor fortrolighed har været anerkendt som et udgangspunkt, har det enten været begrundet som en almindelig aftaleretlig forudsætning i voldgiftsløftet eller som et almin-

---

²⁴⁸ Se hertil Born, side 409ff, 1310ff og 2105ff samt Redfern/Hunter, ¶¶ 3.09-3.198.

deligt voldgiftsretligt princip. Enkelte lande har i deres voldgiftslovgivning pålagt parterne en fortrolighedsforpligtelse.

Ønsker parterne at opnå fortrolighed, vil en mulighed være, at indgå en aftale om at en tvist skal afgøres ved et af det stigende antal voldgiftsinstitutter, der har medtaget en bestemmelse herom i deres regler, eller parterne kan sørge for, at det relevante lovvalg giver en sådan beskyttelse. Ofte vil det mest nærliggende imidlertid være, at de indgår en eksplicit aftale herom. Herved kan parterne også selv tage stilling til forpligtelsens rækkevidde.

Hvor parterne er forpligtet til fortrolighed, er det langt fra givet, hvilke informationer og hvilket materiale, der er omfattet af forpligtelsen. En voldgiftsretlig fortrolighedsforpligtelse skal som udgangspunkt forstås snævert og omfatter alene informationer og materiale, der udspringer af selve voldgiftsprocessen, herunder voldgiftskendelsen. Parterne kan derimod ikke forvente at eksistensen af voldgiftsprocessen, parternes egne historiske dokumenter og andre oplysninger om parternes underliggende kontraktforhold samt uoverensstemmelsen vil være omfattet af en *voldgiftsretlig* fortrolighedsforpligtelse. Hvis parterne ønsker fortrolighed herom, må de indgå en fortrolighedsforpligtelse omkring det underliggende kontraktforhold.

Ingen fortrolighedsforpligtelse kan være absolut, og i en række situationer må der gøres undtagelse hertil. Særligt oplagt er det, at en fortrolighedsforpligtelse må vige for en parts loyale interesse i at søge voldgiftskendelsen tilsidesat eller tvangsfuldbyrdet, samt i tilfælde hvor videregivelse er påkrævet ved præceptiv lovgivning. Under visse forudsætninger kan en fortrolighedsforpligtelse imidlertid også tilsidesættes med henblik på beskyttelse af andre rettigheder over for tredjemand og modparten. Derudover vil en offentlig interesse i særlige tilfælde kunne medføre, at der må ske videregivelse. Der er redegjort for flere undtagelser ovenfor.

Der er bred enighed om, at et brud på en fortrolighedsforpligtelse kan sanktioneres med et erstatningsansvar. Den økonomiske skade som et brud måtte medføre er imidlertid svær - eller umulig - at opgøre. For at imødegå problemer med erstatningsopgørelsen anbefales det, at parterne aftaler en konventionalbod.

For så vidt angår en fortrolighedsforpligtelses levetid, bør man ikke operere med et egentlig ”starttidspunkt”, men i stedet lade forpligtelsen afhænge af typer af informationer og dokumenter,

uanset om voldgiftsprocessen formelt er startet. En fortrolighedsforpligtelsen fortsætter med at gælde efter der er afsagt en endelig voldgiftskendelse, og der kan ikke anføres noget almindeligt ophørstidspunkt.

Konklusionerne har karakter af generelle retningslinjer og i mange tilfælde vil forholdene være modificeret af den konkrete fortrolighedshjemmel.

Til slut er det min opfattelse, at parterne – som en del af partsautonomien – skal have mulighed for at *aftale* fortrolighed eller *vælge* institutionelle regler, der indeholder en sådan forpligtelse. Fortrolighed tjener imidlertid ikke noget bredere samfundsmæssigt formål, tværtimod hæmmer det voldgiftsretternes internationale retsudfyldende funktion, hvilket blandt andet har mindre forudberegnelighed og konsistens i afgørelserne til følge. Dertil kommer, at fortrolighed muligvis også kan forringe kvaliteten af visse voldgiftsavgørelser. Endelig er en fortrolighedsforpligtelse byrdefuld for parterne, og dens rækkevidde og sanktionsmuligheder ved brud er svære at definere, hvis der ikke er truffet eksplicit aftale herom. Fortrolighed bør derfor - efter min opfattelse - ikke pålægges af domstolene eller voldgiftsretterne, medmindre dette klart er aftalt mellem parterne, ligesom fortrolighed af samme grund ikke bør pålægges parterne ved lov. Det må derimod være litteraturens og de juridiske rådgiveres opgave at gøre opmærksom på, at fortrolighed ikke uden videre følger af en voldgiftsaftale, men at det kan aftales og herefter opfordre parterne til at tage stilling til en passende fortrolighedsbestemmelse – *såfremt* fortrolighed overhovedet ønskes.

Anvendte forkortelser

AAA: American Arbitration Association

CAM: Chamber of Arbitration Milan

CIETAC: China International Economic Trade Arbitration Commission

CISG: United Nations Convention on *Contracts* for the International Sale of Goods, 1980

DIS: Die Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit

ECE: United Nations Economic Commission for Europe

EMRK: Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

DIAC: Dubai International Arbitration Center

DIFC: Dubai International Finance Center

HKIAC: Hong Kong International Arbitration Center

IBA: International Bar Association

ICAC: International Arbitration Court of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation

ICC: International Chamber of Commerce

ICSID: International Centre for Settlement of Investment Disputes

JCAA: Japan Commercial Arbitration Association

LCIA: London Court of International Arbitration

Model Law: United Nations Commission on Trade Law (UNCITRAL) Model Law on International Commercial Arbitration, 1985, with amendments as adopted in 2006.

SIA: Swiss International Arbitration

SIAC: Singapore International Arbitration Center

SCC: Stockholm Chamber of Commerce

WIPO: World Intellectual Property Organization

WTO: World Trade Organization

UNIDROIT Principles: UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts, 2010

UNCITRAL Model Rules: United Nations Commission on Trade Law (UNCITRAL) Arbitration Rules, 1976

Litteraturliste

Bagner, Hans: The Confidentiality Conundrum in International Commercial Arbitration. ICC International Court of Arbitration Bulletin Vol. 12, No. 1, 2001.

Berg, Borgar Høgetveit, Askim, Øystein, Meidell, Andreas, Riekeles, Carsten og Vikanes, Eirik: Voldgiftsloven med kommentarer. Gyldendal Norsk Forlag AS, 2006 (citeret: Berg).

Binder, Peter: International Commercial Arbitration and Conciliation in UNCITRAL Model Law Jurisdictions, 2nd Edition. Thomson – Sweet & Maxwell, London 2005.

Born, Gary B: International Commercial Arbitration. Kluwer Law International, 2009.

Brown, Alexis C.: Presumption Meets Reality: An Exploration of the Confidentiality obligation in International Commercial Arbitration. American University International Law Review, 2001.

Cairns, David J. A. og Ortiz, Alejandro López: Spain's New Arbitration Act. Madrid 2003 (citeret: Cairns/Ortiz). Findes på <http://www.voldgiftsforeningen.dk/files/filer/spaniennat.pdf>

Dessemondet, François: Arbitration and Confidentiality, 7 AM. REV. INT'L ARB. 299, 307, 1996.

<http://www.unil.ch/webdav/site/cedidac/shared/Articles/Arbitration%20&%20Confidentiality.pdf>

Dimolitsa, Antonias: Institutional Rules and National Regimes Relating to the Obligation of Confidentiality on Parties in Arbitration. ICC International Court of Arbitration Bulletin, Special Supplement 2009: Confidentiality in Arbitration: Commentaries on Rules, Statutes, Case Law and Practice.

Fortier, L. Yves: The Occasionally Unwarranted Assumption of Confidentiality. Kluwer Law International, Arbitration International, Vol. 15 No. 2, 1999.

Fouchard, Philippe, Gaillard, Emmanuel, Goldman, Berthold og Savage, John: Fouchard Gaillard Goldman on International Commercial Arbitration. Kluwer Law International, 1999 (citeret: Fouchard/Gaillard/Goldman).

Garner, Bryan A.: Black's Law Dictionary, Ninth Edition. West, Thomson Reuther Business, 2009.

Heuman, Lars: Tystnadsplikt och underlåtenhet att ställa säkerhet i skiljetvist. Juridisk Tidsskrift, Stockholm Universitet, 2000 (citeret: Heuman: JT 2000-01).

Hwang, Michael S. C. og Chung, Katie: Defining the Indefinable: Practical Problems of Confidentiality in Arbitration. Kluwer Law International, 26 J. Int. Arb. 5, 2009 (Citeret: Hwang/Chung).

Hwang, Michael S. C. og Chung, Katie: Protecting Confidentiality and its Exceptions – The Way Forward. ICC International Court of Arbitration Bulletin, Special Supplement 2009: Confiden-

tiality in Arbitration: Commentaries on Rules, Statutes, Case Law and Practice (Citeret: Hwang/Chung 2).

International Law Association: The Hague Conference, International Commercial Arbitration, 2010, <http://www.ila-hq.org/download.cfm/docid/E5A4F84A-BA59-446C-87DDBE169F0CD20C> (citeret: ILA).

Juul, Jakob og Thommesen, Peter Fauerholdt: Voldgiftsret, 2. udgave. Forlaget Thomson, 2009 (citeret: Juul/Thommesen)

Lazareff, Serge: Confidentiality and Arbitration: Theoretical and Philosophical Reflections. ICC International Court of Arbitration Bulletin, Special Supplement 2009: Confidentiality in Arbitration: Commentaries on Rules, Statutes, Case Law and Practice.

Lew, Julian D. M., Mistelis, Loukas A. og Kröll, Stefan M.: Comparative International Commercial Arbitration. Kluwer Law International, 2003 (citeret: Lew/Mistelis/Kröll).

Magnusson, Krisoffer: Avtal om sekretess i skiljeförfarande. Juridisk Tidskrift, Stockholm Universitet, 2002 (citeret: Magnusson: JT 2002-03).

Nouissa, Kyriaki: Confidentiality in International Commercial Arbitration. Springer-Verlag Berlin, 2010.

Pearsall, Alice og Burn George: Exceptions to Confidentiality in International Arbitration(citeret: Pearsall/Burn). CC International Court of Arbitration Bulletin, Special Supplement 2009: Confidentiality in Arbitration: Commentaries on Rules, Statutes, Case Law and Practice.

Pryles, Michael: Confidentiality, in: Newman, Lawrence W./Hill, Richard D. (Eds.) *The Leading Arbitrators' Guide to International Arbitration*, 2nd Ed. Juris Publishing Inc., New York 2008.

Redfern, Alan, Hunter, Martin, Blackaby, Nigel og Partasides, Constantine: Redfern and Hunter on International Arbitration (citeret: Redfern/Hunter).

Schwartz, Eric A.: Special Supplement 1997: The New 1998 ICC Rules of Arbitration: Proceedings of the ICC Conference Presenting the Rules.

Doms- og voldgiftspraksis

Australien:

Commonwealth of Australia v. Cockatoo Dockyard Pty Limited, Supreme Court of New South Wales, 24 October 1995, [1995] NSWSC 9

ESSO Australia Resources Limited and Others v. The Honourable Sidney James Plowman (Minister for Energy and Minerals) and others, High Court of Australia, 7 April 1995

England:

Ali Shipping Corporation v. Shipyard Trogir [1997] APP.L.R 12/19

Associated Electric & Gas Insurance Services Ltd. v. European Reinsurance Co. of Zürich [2003] 1 All ER (Comm) 253

Dolling Baker v. Merrett and Another [1990] 1 W.L.R. 1205

Hassneh Insurance Co. of Israel & Others v. Stuart J. Mew [1993] 2 Lloyd's Rep. 243

Insurance Co. v. Lloyds's Syndicate [1995] 1 Lloyd's Rep 272

John Foster Emmot v. Michael Wilson & Partners Limited [2008] EWCA Civ. 184

London and Leeds Estates Ltd. v. Paribas Ltd. (No. 2) [1995] 2 EG 134, EGLR 102

Russel v. Russel, 14 Ch. D. 471, 474.

Frankrig:

Aïta v. Ojjeh, Cour d' Appel de Paris, Februaire 18, 1986, Rev. Arb. 1986.583

Société National Company for Fishing and Marketing Nafimco v. Société Foster Wheeler Trading Company AG, Paris Court of Appeal (1e Ch. C), 22 January 2004

Société True North et Société FCB International v. Bleustein et atres, Rev. Arb. 2003.189

Singapore:

Myanma Yaung Chi Oo Co. Ltd. V. Win Win Nu [2003] 2 SLR 547

Sverige:

NJA 2000.538 (Bulgarian Foreign Trade Bank Ltd. v. AI Trade Finance Inv.)

USA:

Cont'ship ContainerLines, Ltd. v. PPG Industries 2003 WL 1948807 (S.D.N.Y. Apr. 23, 2003)

United States v. Panhandle Eastern Corp. (D.Del. 1988) 118 FRD

Voldgiftskendelser:

Amco Asia Corporation and others v. The Republic of Indonesia, ICSID Case No. ARB/81/1, 1983